

VIE NYBĖ

71 M. 31 N.

412 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.

1957 M. LIEPOS (JULY) 31 D.

Telefonas:
EV 4-0862

KAINA 15 c.

ŽMONIJA TURI ISVENGTI SUNAIKINIMO GRĖSMES

Repatriuoja lenkus

Nowy Swiat, liepos 15 d. laidoje remdamasis oficiale lenkų komunistinės agentūros PAP žiniomis skelbia, kad per pirmuosius 1957 m. šešis mėnesius 47,000 lenkų repatrijuota. Nowy Swiat nurodo, kad ta repatriacija vykdoma iš Ukrainos, Gudijos ir Lietuvos tarybinių respublikų. Laikraštis pažymi, kad repatrijuojami tų kraštų senų laikų gyventojai nemoką net lenkiškai, o kalbą lietuviškai, gudiškai ir ukrainiškai. Repatrijuojami iš kraštų, kuriuos Rooseveltas ir Churchillis Jaltoje atskyrė nuo Lenkijos.

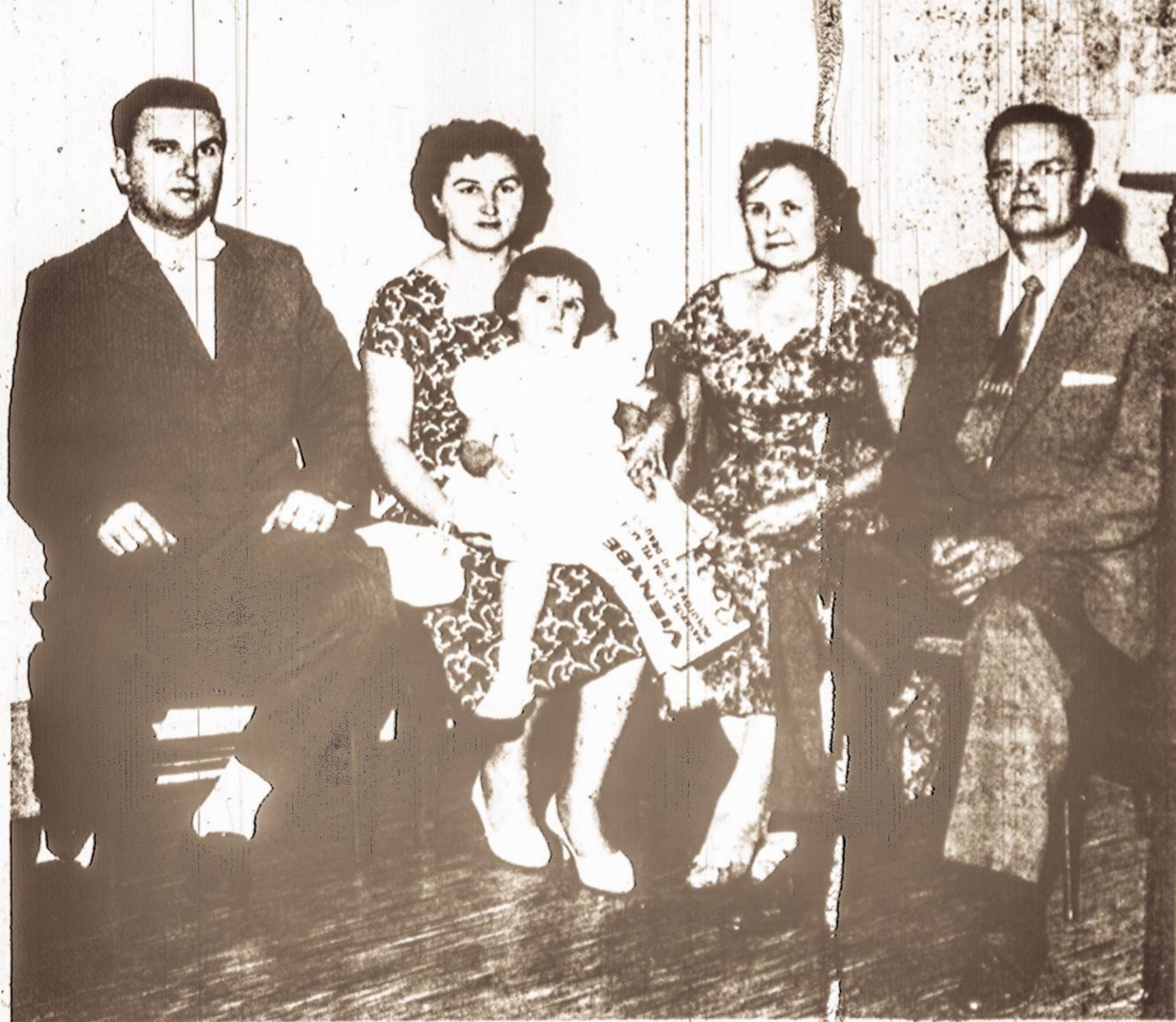
Tie dabar repatrijuojami gimtuose kraštuose, jų tėvai ir protėviai ten gyveno amžiais. Laikraštis toliau nurodo, kad tų kraštų lietuviai, gudai ir ukrainiečiai keliami į Rytų kraštus, o lenkai stumiami į Vakarų, tuo Sovietai vykdo savo imperializmą, jie plečia savo sienas, jie skverbiasi į vakarus.

Liepos 18 d. Nowy Swiat vėl nagrinėja lenkų iš buvusių Lenkijos teritorijų į vakarus repatriaciją. Šį kartą laikraštis giliau paliečia lietuvių, gudų ir ukrainiečių tremimus į Sibiro gilumas. Esą lenkai repatrijuojami į vakarus, lietuviai, baltgudžiai ir ukrainiečiai tremiami į Sibirą, jų vieton gabenami Azijos beršačiai, kurie daugiau gali pasitarnauti Sovietų tiesioginiams tikslams. Jie greitai išmoks vietos kalbas, vadinsis lietuviais, gudais ir ukrainiečiais ir, nejausdami vietos patriotizmo, tamsaus ir Sovietų imperializmui.

● Pracitą sekmadienį įvykusiame žemės drebėjime skaudžiai nukentėjo Meksikos sostinė, Pacifiko pajūrio miestas Acapulco ir apie 60,000 ketvirtainių mylių plotas su miesteliais, kaimais ir ūkiais. Apie 100 asmenų žuvusių ir apie 600 sužeistų.

● Britai, kurie dabar organizuoja Vakarų Indijų Federaciją, norėtų, kad amerikiečiai pasitrauktų iš Trinidad salos, kur antrojo pasaulinio karo pradžioje buvo įsteigta Amerikos laivyno bazė 99 metų sutarties pagrindu. Už tai Roosevelt administracija davė 50 karo laivų.

● Maskvoje vaikšto gandai, kad Malenkovas bandęs musinuodyti.

Svečiai iš Sao Paulo, Brazilijos, Vienybės redakcijoje. Iš kairės dešinė: Petras V. Bereišis, jo žmona Aldona Bereišienė su dukrele ir juos lydėjusieji vietos lenybiečiai Amelia Sinušienė ir jos sūnus Walter. (Plačiau apie svečius – šiam puslapyje.)

- Vienybės nuotrauka -

NERADUSI TETOS BROOKLYNE, SKAMBINO Į PIETŲ AMERIKA

Amelia Sinušienė, žinoma vietos biznieriė, šiomis dienomis turėjo progos išgyventi retą įvykį. Tą pačią dieną, kai Amelia galvojo apie ilgesnes atostogas ir savo sesers, gyvenančios Brazilijoje, aplankymą, ją ir sūnų Walter aplankė svečiai iš Pietų Amerikos.

Buvo taip. Sao Paulo gyvenančios Sinušienės sesers Anelės Kuzmienės žentas Petras V. Bereišis su žmona Aldona ir dviejų metų dukrele Elenute atvyko turistinei kelionei po Jungtines Valstybes. Atskridę kartu su kitais ekskursantais (viso 53 asmenys), Bereišiai atsiminė, kad kažkur Brooklyne gyvena Aldonos Bereišienės motinos sesuo Amelia Sinušienė. Negalėdami jos rasti, Bereišiai paskambino tėvams į Sao Paulo, klausdami adreso... Bet keisčiausia, kad Sinušienės adresą sesuo Kuzmienė Brazilijoje tesužinojo

iš trečiosios savo sesers, išstremtos į Sibirą...

Aldona Bereišienė, 23 m. amžiaus moteris, pirmąsyk gyvenime matydama savo motinos seserį, negalėjo susilaikyti nuo ašarų... Džiugsmo ašaros pasirodo ir Sinušienės akyse. Žodžiu, bendras susijaudinimas ir džiugsmas.

Bereišiai – tipiški Brazilijos lietuviai. Petras atvežtas iš Lietuvos pusketvirtų metų, jo žmona, kaip ir dukrelė, gimusi Brazilijoje. Bet abu kalba ir rašo lietuviškai. Net dukrelė, kuri, kaip sakyta, dar tik dveji metukai, taip pat moka lietuviškai ne tik kalbėti, bet ir dainuoti. Petras Bereišis, kuriam dabar 34 m. amžiaus, yra sėkmingas biznieriūs Sao Paulo. Bereišienės motina Anelė, brooklynietė Sinušienės sesuo, su savo vyru Mykolu Kuzma Sao Paulo kepa lietuvišką duoną ir taip pat sėkmingi biznieriiai.

Šioje savo kelionėje po Šiaurinę Ameriką, Bereišiai aplankė Floridą, Čičagą, Detroitą, Torontą, Niagara Falls, Washingtoną ir New Yorką. Atvyko, kaip sakyta, lėktuvu, o grįžta atgal laivu į Braziliją rugpjūčio 8 d.

Svečiai iš Pietų Amerikos, lydimi Sinušienės ir sūnaus Walter, taip pat aplankė ir Vienybės įstaigą. Čia Bereišiai tuojau pareiškė norą būti nuolatiniiais Vienybės skaitytojais ir Sinušienė jiems užprenumeravo laikraštį. Šis retas savo pobūdžiu įvykis dar labiau paskatino Sinušienę galvoti apie kelionę į Braziliją, apie aplankymą sesers, kurios ji nematė nuo 1926 metų, kada pasirodė dar gyveno Lietuvoje. Nuo to laiko daug kas pasikeitė. Trys seserys, buvusios Pagirytės, šiandien gyvena skirtingose pasaulio šalyse: Sinušienė Brooklyne, Kuzmienė Sao Paulo, o Petrenė... Sibire.

Praėjusią savaitę valstybės sekretorius Dulles pasakė Amerikos visuomenei svarbią kalbą apie nusiginklavimą ir taiką.

Savo kalbą Dulles pradėjo, iškeldamas būtiną reikalą rasti kelią išlaisvinti pasaulį iš sunaikinimo grėsmės, kurią sudaro pačių žmonių pasigaminami ginklai.

„Didelių branduolinių ginklų jau yra taip gausu, kad jų panaudojimas visuotiniame kare galėtų grėsti gyvybei bet kur pasaulyje. O dalykams taip esant, ateis laikas, kai menkiausias ir neatsakomžiausias diktatorius, įsigys ginklų, su kuriais galės grasinti ir padaryti begalinės žalos. Be to, karinių įrengimų lenkyniavimo kaštai pasidarė taip dideli, kad jokia tauta negali šių kaštų pakelti, rimtai neapsunkinusi savo ekonomijos.“

Dulles savo kalboje toliau nurodė, jog Amerika tiki, kad šis padėtis gali ir turi būti pataisyta.

Jis išdėstė konkrečius pasiūlymus nusiginklavimui.

„Mes siūlome, kad Sovietų Sąjunga prisidėtų įvesti inspekcijos sistemą, kuri numatytų patikimas garantijas prieš plataus masto netikėto užpuolimo. Amerika yra pasirengusi pritari visos savo teritorijos S. Amerikoje inspekcijai už inspekciją Sovietų Sąjungoje.“

Po to, Dulles išdėstė trijų punktų programą, branduoliniams ginklams kontroliuoti. Šios programos vienas punktą sudaro branduolinių bandymų sustabdymas maždaug 10 mėnesių laikotarpiui. Bet ši branduolinio nusiginklavimo fazė galėtų turėti realią reikšmę tik tada, jei su ja būtų vykdomos kitos dvi fazės, kurios parodytų Sovietų siekimų šioje srityje nuosirdumą. Štai kaip Dulles nusakė kitus du punktus:

„Visos valstybės turėtų sutikti, kad po nustatytos datos nebebus gaminamos skaldomosios medžiagos branduoliniams ginklams. Įvedus veiksmingą kontrolę, visa skaldomųjų medžiagų gamyba eitų taikiems reikalingams. Be to, mes siūlome sukurti sistemą, pagal kurią esamos branduolinių ginklų atsargos galėtų būti palaipsniui sumažintos, perleidžiant jas taikiems reikalingams, gal būtų tarptautinės atominės energijos agentūros priežiūroje, kuri dabar yra sudaroma.“

Tesinys 5 psl.

VIENYBĖ
 LITHUANIAN WEEKLY
 PUBLISHED WEEKLY
 EDITOR: ...
 BUSINESS MANAGER: ...
 EDITORIAL AND BUSINESS OFFICES:
 112 West 42nd Street, Brooklyn 11, N.Y.
 Telephone: BR 4-0862.
 Entered as Second Class Matter ...
 SUBSCRIPTION RATES: USA, Canada and other Countries, \$7.00 per Year.
 ADVERTISING RATES on application.

Juozo Siminkevičiaus sodybos (Kanadoje) nuotrauka, daryta iš lėktuvo. (Plačiau -- šiame puslapyje.)

35 metai...

Praėjusio šimtmečio sukūrė lygiai 35 metai, kas Amerika pradžioje buvo „atstara“ mūsų tėvams, kurie vis valstybę pabrėžė, laisvąs kalbines Pabaltijo, Latvija, ir Estija.

Tai gyvena 1922 m. liepos 24 d. amerikiečių metais prasidėjo pabaltijos nepriklausomybės diena.

Valstybė, 1922 metais tarp Baltijos jūros ir Atlanto vandenyno, turi valstybės statusą. Tai yra tarptautinė teisės, metrika, taisyklės, kaip ir yra pilnaties tarpvalstybių bendrumo menės narys.

Mano brolio metų Lietuvos pripažinimo Amerikoje, turime pažinti, kaip Amerika ir toliau patvirtina pripažinimo, vėliau pripažinoma Lietuva kaip nepriklausoma, Lietuvos valstybę pripažįsta privertimo Lietuvos kungino (Sovietų Sąjunga).

Apie 1922 metų pripažinimą Pabaltijos valstybės, sekretorius Dallas 1923 m. Kongreso komisijai, pripažįsta Pabaltijos valstybę, kaip ir Sovietų Sąjungą, 1922 m. liepos 24 d. taip pasakęs:

„Pabaltijos valstybės paskelbė savo nepriklausomybę nuo Rusijos 1918 metais. 1920 metais Sovietų Sąjunga sudarė su jomis taikos sutartis. Šiomis sutartimis Sovietų Sąjunga be sąlygų pripažino Pabaltijos valstybių nepriklausomybę ir suverenumą. Šiose sutartyse ji paskelbė savo nepriklausomą taikams atsisakyti visų suverenumo teisių, kaip ir jų valstybės pripažinimą. 1922 m. liepos 24 d. amerikiečiai pripažino Pabaltijos valstybių suverenumą ir nepriklausomybę.“

„Šioje apylinkėje yra ir daugiau lietuvių, kurie turi gražias tabako farmas. Man teko būti net keletą kartų pas brolio kaimyną Povilą Skują, kuris jau 30 metų kai gyvena Kanadoje. Taip pat graži 150 akrių tabako farma ir labai malonūs ir vaišingi šeimininkai. Kanadoje patekęs pas lietuvių fermerį, jautiesi kaip Lietuvoje, nes tave priima lietuviškais papročiais ir vaišina lietuviškais patiekalais: jų pačių kepta duona, šviežiu pienu, šviežiais kiau-

šiniams, lietuvišku baltu šviežiu ir džiovintu sūriu. Žodžiu, pas Kanados lietuvių fermerius yra geriausias atostogavimas. O koks oro grynumas ir ramumas – tiesiog migdyte migdo. Nors aš pabuvau farmoje tik vieną savaitę, bet grįžau daug stipresnis ir energingesnis.“

Mano šio rašinio tikslas priminti tautiečiams, kad atostogų metu važiuotume pailsėti ne kur kitur, o tik pas Kanados lietuvių fermerius. **Klemensas Simon**

Mano brolio metais Lietuvos pripažinimo Amerikoje, turime pažinti, kaip Amerika ir toliau patvirtina pripažinimo, vėliau pripažinoma Lietuva kaip nepriklausoma, Lietuvos valstybę pripažįsta privertimo Lietuvos kungino (Sovietų Sąjunga).

Apie 1922 metų pripažinimą Pabaltijos valstybės, sekretorius Dallas 1923 m. Kongreso komisijai, pripažįsta Pabaltijos valstybę, kaip ir Sovietų Sąjungą, 1922 m. liepos 24 d. taip pasakęs:

„Pabaltijos valstybės paskelbė savo nepriklausomybę nuo Rusijos 1918 metais. 1920 metais Sovietų Sąjunga sudarė su jomis taikos sutartis. Šiomis sutartimis Sovietų Sąjunga be sąlygų pripažino Pabaltijos valstybių nepriklausomybę ir suverenumą. Šiose sutartyse ji paskelbė savo nepriklausomą taikams atsisakyti visų suverenumo teisių, kaip ir jų valstybės pripažinimą. 1922 m. liepos 24 d. amerikiečiai pripažino Pabaltijos valstybių suverenumą ir nepriklausomybę.“

„Šioje apylinkėje yra ir daugiau lietuvių, kurie turi gražias tabako farmas. Man teko būti net keletą kartų pas brolio kaimyną Povilą Skują, kuris jau 30 metų kai gyvena Kanadoje. Taip pat graži 150 akrių tabako farma ir labai malonūs ir vaišingi šeimininkai. Kanadoje patekęs pas lietuvių fermerį, jautiesi kaip Lietuvoje, nes tave priima lietuviškais papročiais ir vaišina lietuviškais patiekalais: jų pačių kepta duona, šviežiu pienu, šviežiais kiau-

šiniams, lietuvišku baltu šviežiu ir džiovintu sūriu. Žodžiu, pas Kanados lietuvių fermerius yra geriausias atostogavimas. O koks oro grynumas ir ramumas – tiesiog migdyte migdo. Nors aš pabuvau farmoje tik vieną savaitę, bet grįžau daug stipresnis ir energingesnis.“

Mano šio rašinio tikslas priminti tautiečiams, kad atostogų metu važiuotume pailsėti ne kur kitur, o tik pas Kanados lietuvių fermerius. **Klemensas Simon**

APIE ATOSTOGAS KANADOJE

Lietuviai gyvenantieji JAV, ypač didmiesčiuose, vasarą gavę atostogas, stengiasi kur nors išvažiuoti iš miesto į ramesnę vietovę, kad pasilsėtų ir naujų jėgų pasisemtų. Bet mažai kas važiuoja į Kanadą pas savo tautiečius lietuvius. O Kanadoje gyvenančių lietuvių yra daug, ypač naujų ateivių (tremtinių). Kanadoje daug lietuvių yra įsikūrusių žemės ūkyje ir augina tabaką.

Kadangi mano brolis Juozas Siminkevičius irgi Kanadoje turi tabako ūkį (farmą), tai šiemet atostogų metu, ir patraukiau į Ontario provinciją, Rodney apylinkę, pas brolių Juozą.

Ši vietovė yra prie pat ežero (Lake Erie) tarp Londono ir Windsor miestų. Gražios apylinkės, o dar gražesnės tabako farmos. Pavyzd., mano brolio farma turi 200 akrių žemės. Sodyba apaugusi įvairiais medžiais, kurioje yra didelis sodas ir net 15 įvairių pastatų. Viskas įrengta moderniškai: elektra, vandentiekis, kanalizacija ir t. t.

Šioje apylinkėje yra ir daugiau lietuvių, kurie turi gražias tabako farmas. Man teko būti net keletą kartų pas brolio kaimyną Povilą Skują, kuris jau 30 metų kai gyvena Kanadoje. Taip pat graži 150 akrių tabako farma ir labai malonūs ir vaišingi šeimininkai. Kanadoje patekęs pas lietuvių fermerį, jautiesi kaip Lietuvoje, nes tave priima lietuviškais papročiais ir vaišina lietuviškais patiekalais: jų pačių kepta duona, šviežiu pienu, šviežiais kiau-

„Is savo pusės Amerika tebesilaiko diplomatinio pripažinimo, 1922 metais suteiktą Pabaltijos valstybėms. Mes ir toliau palaikome reikalingus santykius su tomis diplomatinėmis bei konsularinėmis Pabaltijos valstybių atstovybėmis, kurios atstovavo paskutinėms nepriklausomoms šių valstybių vyriausybėms.“

Daugely progu Amerika yra patvirtinusi savo duotą toms valstybėms pripažinimą.

Washingtono tebeveikia Lietuvos pasluntinys, o kituose Amerikos miestuose netrukdomai tebevyksta konsularinės Lietuvos tarnybos.

bet grįžau daug stipresnis ir energingesnis. Mano šio rašinio tikslas priminti tautiečiams, kad atostogų metu važiuotume pailsėti ne kur kitur, o tik pas Kanados lietuvių fermerius. **Klemensas Simon**

NEG-LITHUANIA ŠVENČIA 35-RIU METU SUFAKTI

L. S. T. Neo-Lithuania švenčia šiais metais 35 metų sukaktį nuo įsikūrimo dienos.

Ta proga Korp! Neo-Lithuania Centro Valdyba rugpjūčio 31 d. rugsėjo 1 ir 2 šaukia Detroit, Mich. antrąjį visuotinį narių suvažiavimą.

Pirmos suvažiavimo dienos programa vyks Detroit, Mich. Tuller

MILTONAS STARKUS, Vienybės bendradarbis Santa Monica, Cal., iki šiol yra išvertęs į anglų kalbą keturis lietuvių literatūros veikalus, jų tarpe J. Griniaus trijų veiksnių dramą „Žiurkių Kambara“ (The Rats' Dungeon), kurią režisuoja ir ruošiasi statyti clevelandietis V. Braziulis. Jo išverstos knygos, kaip Vinco Romano „Kryžiai“ ir J. Jazmino „A Kiss in the Dark“, kritikų buvo įvertintas kaip pirmas rimtas žingsnis supažindinti angliškai kalbančių amerikiečių visuomenę su lietuvių literatūra. Miltonas Starkus, pats būdamas rašytojas ir nuodugnai pažindamas abiejų kalbų – lietuvių ir anglų – dvasią, šį darbą atlieka be priekaištų. Jo dėka, amerikiečių leidyklos taip pat yra susidomėjusios lietuvių literatūros veikalų išleidimu anglų kalba.

viesbutyje, Park ir Adams gatvių kampas (tel. Woodward 3-5200).

4 val. p. p. iškilmingas Korp! Neo-Lithuania posėdis, 7 val. v. banketas ir šokiai.

Antrosios suvažiavimo dienos programa: pamaldos už mirusius bei žuvusius Korp! Garbės Narius, mecenatus, korporantus ir korporantes. Darbo posėdis – YMCA patalpose, 1601 Clark St. (prie Clark parko) 11 aukšte.

Visi korporantai, korporantės kviečiami dalyvauti. Pirmos dienos iškilmėse bei bankete kviečiami dalyvauti Korp! narių šeimos nariai, draugai ir svečiai.

Valdyba prašo korporantus bei korporantes vykstančius į suvažiavimą iš anksto registruotis raštu: Korp! Neo - Lithuania, 103-53 104th St., Ozone Park, N. Y. Tel. MI 1-0532, arba Detroito pas V. Paužą, Neringos Knygynas, 1906 25th St., Detroit 16, Mich. Tel. TA 6-7134.

• Į Trakus atvyksta daug ekskursijų ir iš krašto ir iš užsienio, skelbia Vilniaus radijas. Tiltas jungia miestą su sala. Tarp miesto ir pilies esančioje saloje atidaryta vasaros kavinė. Nutiestos naujos alėjos, kuriose pastatyta suoliukai.

• Kauno kūno kultūros instituto moterų kolektyvas Sovietų Sąjungos rankinio pirmenybėse laimėjo visus susitikimus ir gavo Sovietų Sąjungos čempiono vardą. Kaunietės Kumolsaitė, Kirvelaitytė, Genytė, Juknevičiūtė ir Vingienė pakviestos į Sovietų Sąjungos rankinio rinktinę.

• 132 naujų vadovėlių bendro 2,300,000 egz. tiražu bus išleisti šiemet išleidžiama Lietuvos mokykloms. Jau esą išleista apie 100 pavadinimų vadovėlių. Iš to masinio vadovėlių leidimo matyti, kad Lietuvoje yra keičiama mokyklų programa.

RADIJO PIKNIKAS

Boston, Mass. – Artinasi Minkų vadovaujamos lietuvių radijo programos piknikas, kuris ruošiamas Brockton Fair Grounds ir svetainėje, Belmont St., Brockton, Mass. Programoje dalyvaus Chicagoje buvusi Tautinių Šokėjų Grupė. Be to, bus magikas, klaunas, akrobatas Joe Krebs. Bus metiniai Miss Lithuania gražuolės rinkimai, kurių teisėjais sutiko būti: dr. Frances Kincus, adv. L. Tamule-Tamulevičius, dr. Veronika K. Bodrick, dr. B. Kalvaitis, Emily Ruplytė-McCornack. Gražuolei, laimėjusiai rinkimus, teisėjai įteiks daug dovanų. Šokiams gros Jono Šurilos orkestras. Lietuviški maisto patiekalai ir gėrimai. Įėjimas 75 c.

S. BANELIUI 60 METŲ

Toronto, Ont. – Vienu iš ryškiausių vietos lietuvių visuomenininkų yra Stasys Banelis, šiemet švenčias šešiasdešimt metų sukaktį. Jis gimęs 1897 m. rugpjūčio 3 d. Vilkapielių km. Panevėžio par. vidutinių ūkininkų šeimoje, jauniausiu iš šešių brolių. 1919 m. savanoriu įstojo į Lietuvos kariuomenę, iš kurios išėjęs tarnavo instruktorium Šaulių Sąjungoje, vėliau Panevėžio kraštotyros muziejaus vedėju ir Panevėžio savivaldybėje nuo buhalterio padėjėjo iki vyr. inspektoriaus. Buvo nuolatos išrenkamas į vietos ekonominių organizacijų valdomuosius organus. Aktyviai reiškęsi Šaulių Sąjose būdamas būrio vadu, bei ilgalaikiu rinktinės tarybos nariu. Taip pat dalyvavo savanorių kūrėjų skyriaus valdybose ir Ugniesių sągų centro taryboje. Okupacijų metais priklausė rezistencijai. Bendradarbiavo Panevėžio Balse, Mūsų Krašte, Trimate, Savivaldybėje, Lietuvos Aido ir Išlaisvintame Panevežiety. Už nuopelnus aplovanotas savanorių medaliu, Šaulių Žvaigžde, Vytauto medaliu su kardais, Nepriklausomybės medaliu ir Ugniesių ordinu.

Tremtyje su šeima gyveno Augsburg-Haunstettino stovykloje, kur buvo komiteto nariu. 1949 m. pradžioje atvykęs į Toronto, Kanadoje, tuojau įsijungė į visuomeninę veiklą. Nuo pat įsikūrimo, Lietuvių Namuose yra valdybos vicepirmininku, taip pat ūkio, o vėliau spaudos ir kultūrinių reikalų vadovu. Šalia to, bankelio „Parama“ valdomuosius organus; yra kūrėjų sav. skyriaus pirminku; dirba bendrumo apylinkės kontrolės komisijoje ir dar aktyviai prisideda prie eilės visuomeninių bei kultūrinių organizacijų veiklos. Bendradarbiauja Tėviškės Žiburiuose, Nepriklausomoje Lietuvoje, Drauge, Karyje ir Vienybėje.

Nežiūrint jau kapos metų, sukaktuvininkas yra visur pareigingas, pilnas energijos ir jaunatviškos nuotaikos. Stasiui Baneliui šia proga palinkėtina stiprios sveikatos ir dar ilgų ir lietuviškam gyvenimui darbinių metų.

A. K.

Nepamirškite atnaujinti prenumeratą

PASAULYJE

- Sovietų žvalgyba vakarų Berlyne supirkinėja naktinius restoranus, kurių klientais yra vakariečių karininkai.

- Mikojanas išvyksta į Pekiną su specialia misija.

- Paryžius turės dangoraižį. Žadama statyti 600 pėdų aukščio namas, tik ne miesto centre, bet priemiesty, kad nesugadintų miesto išvaizdos.

- Paryžių mirė garsus rašytojas ir dramaturgas Sacha Guitry, sulaukęs 72 m. amžiaus. Su juo prancūzų teatras neteko dar vieno žymaus aktoriaus ir dramaturgo, palikęs virš 100 komedijų.

- Anglijos parlamentas pareiškė pritarimą vyriausybės politikai nusiginklavimo klausimu.

- Senovės graikų meno kūriniai, įskaitant 2,000 auksinių dalykų, pirmą kartą po antrojo pasaulinio karo išstatyti Tautiniame Muziejuje, Atėnuose. Daugelis šių istorinių meno vertybių karo metu buvo paslėpta žemėje.

- Praėjusią savaitę Italijoje mirė garsus rašytojas Curzio Malaparte, 59 metų amžiaus. Jo tikroji pavardė buvo Kurt Erich Suckert. Ilgą laiką jis buvo La Stampa vyr. redaktorius. Karo metu kovojo vokiečių pusėje ir pagarsėjo su savo romanu „Kaput“. Pradžioje priklausė fašistų organizacijai, buvo artimas Mussolini draugas, bet po karo rodė vis daugiau simpatijų komunistams.

- Iš Hong Kong pranešama, kad komunistinė Kinija pradėjo naudoti savo pačios gamybos sprausminius lėktuvus.

- Illinois Technologijos Institutas pradėjo gaminti naują penicilino rūšį, efektingiau gydantį ligas.

- Apie 200,000 asmenų atidavė paskutinę pagarbą Guatemalos prezidentui Carlos Castillo Armas, kurį liepos 26 d. nužudė prezidentūros sargybinis, paskiau pats nusižudęs. Manoma, kad žudikas buvo komunistas. Krašte paskelbtas išimties statusas.

- Vyriausias prokuroras Herbert Brownell, Jr. siūlo sudaryti Jungtinių Valstijų ir Didžiosios Britanijos „tarptautinį tribunolą“ šių dviejų valstybių ginčams spręsti. Brownell mano, kad vėliau prie šio tribunolo galėtų prisidėti ir Pietų Amerikos respublikos.

- Republikonų partija 1960 metais prezidentiniams rinkimams žada siūlyti gen. Gruentherio kandidatūrą.

- Prancūzijos prezidento Coty kelionė į Ameriką galutinai atidėta ateinančiam pavasariui.

- Saharos oazėje Laghouat žemės kaina ketvirtainiam metrui nuo dolerio pašoko iki 15 dolerių. Mat, Prancūzijos vyriausybė žadanti čia statyti Saharos sostinę.

APAČIOJE: Neseniai įvykusio Lietuvos jaunimo festivalio dalyvių būrelis prie Gedimino pilies Vilniuje.

Stasys Butkus, Vienybės bendradarbis, kurio atsiminimai iš kovų už Lietuvos nepriklausomybę „Vyrai Gedimino kalne“, netrukus pasirodys knygų rinkoje.

JIS IŠKĖLĖ TRISPALVĘ GEDIMINO KALNE

Zemaičiui Stasui Butkui sukako 60 m. amžiaus. Šis vyras garsėjo kaip mūsos kovotojas -- vyr. puskarininkas, darbus laikraštiniškas -- redaktorius ir šiaip pilkame gyvenime -- kaip kuklus pilietis.

Jau trylikametis Stasys pradėjo rašyti į Seimų Šaltinį, to laiko stambiausio tūrazo laikraštį Lietuvoje. Savo rašiniams vėliau pasiekdavo Amerikos lietuvių spaudą. Bene prieš 30 metų Vienybėje pasirodė pirmosios St. B. korespondencijos iš Kurtuvėnų ir straiptiniai.

St. B. iš prigimimo laikraščių žmogus. Moka trumpai, aiškiai ir sultingai rašyti, minčių nesuvelti.

Kai St. B. gavo Lietuvos pasą, tai skiltyje apie baigtus mokslus buvo parašyta -- "moka rašyti"... Ir išlikusių tada Stasys nebuvo baigęs jokios mokyklos, nors paskiau užbaigė ir gimnaziją.

Dar ir dabar St. B. nepamiršta vienos J. Pečiūno, kadaisė buvusio Kario red., "juokom" ištartos pastabos. Mat, St. B.

buvo gavęs darbą Kario redakcijoje, ir kai pirmą kartą atėjo pas redaktorių, tas paklausė: "Na, sakyk, ar sveikas moki rašyti?" Nuraudo vyrukas ir užsirūstino... Paskiau tik galėjosi pamiršęs pakisti pasą... St. Butkus išdirbo Kario redakcijoje rekordinį laiką. Dešimtis Kario redaktorių keitėsi, tik redakcijos sekretorius ne.

St. B. -- pirmasis Nepriklausomos Lietuvos sąrašuose įregistruotas kareivis. Atseit, karys Nr. 1.

Vilniaus Gedimino kalnas su St. B. turi ypatingo ryšio. Tai jis vienas iš kelių vyrų, kurie pirmą kartą Lietuvos istorijoje Gedimino kalne iškėlė trispalvę.

St. B. už nuopelnus žygių kovose apdovanotas Vyties Kryžiumi.

Issamiau savo nuotykius kovų metu St. Butkus atskleidžia savo knygoje Vyrai Gedimino kalne, kurios puslapiai parodys, jog išlikusių tokių vyrų, kaip sukaktuvininkas, Lietuvai niekada nebus per daug.

Lietuvos laisvės kovų atsiminimų tremtyje yra skelbęs ne vienas tų kovų dalyvis. Platednius tos rūšies atsiminimus, kiek skaitytojai atsimena, yra paskelbęs sukaktuvininkas vyr. pusk. Stasys Butkus, kurio kovų atsiminimai šį Vienybėje, o šį rudenį išėina atskira knyga.

Norėjusi kelionis mirtinai palyginti kai kur net dūgti kovose dalyviavusių penerdė puskarininko atsiminimus. Gen. Radvila atsiminimų skaitytojas rado daug jo išdėstę apie ką parašyta, tik mažiausia apie Lietuvos laisvės kovas gal dėl to, kad ir paties ištuomenės vadui labai mažai tekę tos kovose dalyvavusių. Rašikio atsiminimams, kaip gerėjimu daug puslapių, išdėginta apie valstybę, o ne vaikavimuis, skundas dėl nei laimingai pasirinktos kariuomenės.

To susigrauzinimo pasidėgė gal ir paskatino labai dūgti, ne visur teisingai vertinti buvusius išsiminkus, ir dūgti net įvykius. Beigių buvo kariuomenės vadu, ko nebuvo pavojai.

Kitos rūšies yra vyr. pusk. Stasio Butkaus atsiminimai. Kulkosvaidininkas St. B. gavė beveik visuose kovų metuose. Jis nebuvo išsiminkas kovų ligi laisvės karo galėsi.

St. B. atsiminimai, tai kovų jaunimui, vispusiskai rašomi skaityti praeiokui, anteligen tui, jaunatpi ir senatpi vietis, kas myli savo atsimintėvų gimtąjį kraštą. Atsiminimai kukli, bet patarėdai. Kalba lengva ir graži, lyg vėterių aprašymai nuostabių tikslus.

J. Jank

DRUSKONĖ HALL
Catskill kalnuose dar pilna vasarotojų užsakymus. Rašyti ar skambinti:
Sophie Kraunbittis
Druskonė Hall, Andes, N. Y.
Tel. Andes 2781

Dabau

Apie inžinierių Balį Sližį, mirusį liepos 20 dieną Brooklyne, kai kurie mūsų laikraščiai savo pirmuosiuose puslapiuose rašė:

-- Velionis gimęs 1885 m. Dar Liepojos gimnazijos lankymo laikais jis dalyvavo slaptoje lietuviškoje veikloje. Rusų policijos persekiojamas, jis atsikūrė Austrijoje ir ten baigė inžinerijos mokslą. Kuriantis nepriklausomai Lietuvai, jis buvo krašto apsaugos ministerijos inžinerijos skyriaus viršininku, o nuo 1922 iki 1924 metų -- krašto apsaugos ministru. Paskiau velioniui teko būti susisiekimo ministru ir Klaipėdos uosto direktorium. Tai vis veikėjas, karys ir inžinierius, kuris už savo nuopelnus Lietuvos tautai ir valstybei buvo apdovanotas kryžiais ir ordinais.

Bet tai tik viena to auksinio pinigų pusė. Nė vienas tų laikraščių, rašydami apie šį garbingą žmogų, nesiteikė pažymėti, ką jis čia veikė.

Deja, tuo metu, kai dešimtys, o gal ir šimtai lietuvių inžinierių Amerikoje dirbo savo srityje, tai inžinierius Sližys beveik iki paskutinių savo gyvenimo dienų ėjo į fabriką grindų sluoti...

Bet velionis nesiskundė likimu. Net savo draugams, susimetusiems į inžinierių sąjungą.

Prancūzija yra vienintelė valstybė, kuri tebekariauja. Anksčiau Azijoje, dabar Afrikoje.

Įsivaizduokite, kiek tas karas jai kaštuoja, kada vienam sunkiosios artilerijos sviediniui pagaminti reikia tūkstančio dolerių...

Kiek tai liečia dabartinį karą Šiaurės Afrikoje, prancūzai neketina nusileisti.

Mat, Sacharoje, kurią valdo prancūzai, yra rasti dideli aliejaus ir naturalaus gazo šaltiniai. Taip pat anglies, mangano ir geležies klodai.

Bet šiems turtams parvežti, prancūzams reikalingas laisvas kelias į Viduržemio jūrą.

Alžyro nacionalistai, kuriuos remia nepriklausomos arabų valstybės, ypač Egiptas, stovi skersai kelio.

Štai kodėl šiandien Alžyre 600,000 prancūzų kariuomenės.

Su tokia pat armija Napoleonas prieš 145 metus traukė į Maskvą...

Du įvykiai, kuriais angliškai laikraščiai praeita savaitę daugiausia domėjosi, tai -- lakūno Wheelerio plaukai ir princesės Margaretos krūtinė.

Mat, Amerikos kariuomenės teismas Japonijoje lakūnui buvo įpylęs keturis mėnesius ir dar su magaryčioms, kam jis, šis neklaūžada, neapsikerpa čiuprynos taip, kaip įsakta.

Kilus ginčui dėl kareivio plaukų, buvo prisiminta net istorinis Valley Forge mūšis, nors, kaip žinoma, jį laimėjęs generolas Washingtonas visada vaizduojamas su ilgais plaukais...

Nespėjus kareiviui išėti iš daboklės (mat, viršininkai, susisarmatiję, jam dovanojo bausmę) tos pačios spaudos skiltis užgulė žinios apie Anglijos princesės krūtinę:

Per žemai, girdi, siuvėjas, iškirpęs jos suknelės krūtinę...

Net Tunisijos bejaus nuvertimas nuo sosto, palyginti su šiais dviem įvykiais, buvo šiaudai.

Mat, vasarą, kai laikraščiams trūksta žinių, tai irgi žinios.

JUOZAS TYSLIAVA

TAUTINĖ FORMA IR ABEJONĖS

A. MATAS

Stebint mūsų lietuviškąjį gyvenimą, buvo galima pasidžiaugti kad Lietuvos Nepriklausomybės Tolką (LNT) sudariusios keturios grupės veikė ir savo spaudoje laikėsi itin solidarai. Be abejo, tarp jų yra ideologinių skirtingumų ir veikimo formų, tačiau tų skirtingumų jos nekeldavo ir kiekviena svarstė juos savo ruožtu, nemenkindamos kitų reikšmės ar paskirties. Aiški netiesa jas visas laikyti viena tradicine "tautininkų" grupe, kaip mėgsta daryti kairioji ar krikdemų spauda. Pvz., LRS visiškai neriša sąvęs su tautininkais, o ir LLKS kilmė toli gražu nėra tautininkiška.

Kazkoks pasikeitimas tame LNT solidarume tačiau buvo galima pastebėti paskutiniuose Laisvos Lietuvos laikraščio numeriuose. Laisvoji Lietuva visuomet buvo LAS laikraštis. Persikėlus laikraščiu į Chicago ir perėmus redagavimą V. Staneikai, savaitraštis kurį laiką buvo pasidaręs labai gyvas ir kovingas. Jam pasitraukus, laikraštis savo stiliumi ir dvasia gerokai apsilpo ir galbūt neteko kai kurių stipresnių bendradarbių. Tačiau, kaip minėjome, dviejuose paskutiniuose numeriuose laikraštis kiek pakeitė savo laikyseną LNT grupių atžvilgiu.

L.L. 13 nr. Jurgis Voldemaras rafo apie "gana keistus dalykus" Čikagoje, darydamas prieklaštus Margučio radijo vedėjui žinomam tautininkų veikėjui B. Dirmeikiui. Esą jis taip Margučio žurnale vedęs informaciją, kad "pats atsiduria Grigaičio lageryje" (!). O tai dėl to, kad dėl prez. A. Smetonos išvežtų pinigų iš Lietuvos esą neaiškumų: prezidentas savo atsiminimuose aiškino vienaip, o buv. Lietuvos Ministrų Kabineto reikalų vedėjas p. Mašalaitis dabar aiškina kiek kitaip, ką Dirmeikis aprašęs Margutyje, kur jis ir šiaip "mėgata parinkti iš kitų laikraščių įvairias nesąmones" (!).

Pirmu žvilgsniu prez. Smetonos ir p. Mašalaitis aiškinimai kiek nesutinka, ir čia papildomai galėtų pasisakyti tik pats Mašalaitis. Daugiau keista, kad už tai L.L. puola Margučio redaktorių Dirmeikį, kam jis į žurnala įveda įvairias nuomones ir tuo -- "pats atsiduria Grigaičio lageryje". Kasin ar tokiu "kommentaru" pačią didžiausią nesąmonę tik nebus pasakęs pats J. Voldemaras.

Gi L.L. 12 nr. idėtas vedamas apie "tautinės formos kelia", kurio argumentavimai ir dvasia yra dar savotiškesni. Čia aiškinama lietuviškų idėjų ir politinių arvių prigimtis ir jų likimas. Trumpai drūtai "įrodoma", kad lietuviškos formos nerado, neranda ir neris nei krikdemai, nei laudininkai, nei socialistai.

Dar idomiau, kad anot laikraščio vedamojo, tos formos tik įjieškojo, bet nerado nei tautininkai su Smetona ir Voldemaru. Esą, "...vienas būda-

mas filosofu per greit paskendo Aristotelio filosofijoje, o antrajam buvo atimta teisė tautinės formos kūrime dalyvauti"...

Retai yra tekę tautinėje spaudoje skaityti tokių diletantų nesąmonių. A. Smetona jau buvo teisininkas ir žurnalistas ir, šalia to, tik didelis filosofijos mėgėjas, -- ypač graikų Platono, kuris filosofavo apie valstybę ir kitas idėjas, o ne Aristotelio, kuris valstybės filosofija kaip tik žymiai mažiau domėjosi. Tad ir Smetona ne tik "nepaskendo Aristotelio filosofijoje", bet neatrodo, kad būtų paskendę ir Platono filosofijoje. Greičiau priešingai, jis buvo gana praktiškas savo kasdieninėje valstybės valdymo srityje ir per didžiausias kliūtis ilgai išilaikė priešakyje, ko nusifilosofavęs Aristotelio filosofas nebūtų galėję padaryti. Gi A. Voldemaras apie du metus turėjo visą galią ir teisę tautinės formos įieškoti. Jei jo "geležinių vilkų" forma daugiui pačių tautininkų nepastrodė kaip geriausia ir lietuviškiausia ir jam "buvo atimta teisė" toliau taip eksperimentuoti, tai šiandien būtų visai tuscia svarstyti, kad -- ot, Voldemaras tai būtų suradęs, tik jam teisė buvo atimta. Būtų ar nebūtų, tas visai nežinoma. Tautinės formos galima įieškoti ne tik ministerio pirmininko kėdėje. Kultūros istorija rodo, kad tautos tautines formas sukūria paprastai visai kiti kūrėjai, o ne tik ministrai ir diktatoriai.

Toliau L.L. vedamasis įrodinėja, kad tautinės formos kūrimui beilke tik tremtyje gimę judėjimai: Lietuvos Atgimimo Sąjūdis (LAS), Lietuvių Frontas (LF) ir Lietuvių Rezistencinė Santarvė (LRS). Bet LAS laikraštis tuoju išaiškina, kad ir su jais ne visais yra taip jau gerai. Frontininkai "platesnių tautos aspiracijų neapima", jie gimę "rechristianizacijai" (!) ... O LRS -- "gimusi tik tremties metu, ką nors pozityvesnio vargiai sūspės duoti"... Tik vienas LAS "prie tautinės formos kūrimo eina atsargiai", arba kaip kituos laikraščio numeriuose užsimenama, tik LAS teatstovauja tyrąjį nacionalizmą. Tą LAS užsimojimą gerai žinančios senosios partijos ir todėl esą netenka stebėtis, kodėl jis jų yra taip puolamas.

Tos visos teorijos labai mažai tikina. Pirmiausia, ne visos senosios partijos LAS puola. Tautininkai ar santarvininkai, ar laisvės kovotojai, kuriuos LAS laikraštis "nurašo", jo visai nepuola ir mieliai leidžia jam gyventi, kaip jis nori. Antra, labai nedaug turbūt kas temano, jog grynąjį nacionalizmą teatstovauja ir tekuria tik LAS. Nacionalizmas neturi monopolio, jis visiems prieinamas, rasime nacionalistų ir socialistų tarpe, jau nekalbant apie kitus. Gal tik ne visi jį vienaip supranta... Ir iš viso tremtyje nesukursime tyresnio

nacionalizmo; negu jis yra ir bus pačioje Lietuvoje.

LAS laikraštis "ko nors pozityvesnio" vargiai tikisi sukursiant ir iš LRS, kadangi ji "gimusi tik tremties metu". Tik kažin ar ne daugiau būtų galima patikėti realesniams ir mažiausiai melagingam LRS skelbiamam keliui, kad jos uždaviny ir tremties padėti krašto išsilaisvinimo pastangoms įvairiais galimais būdais, tusciai nesvajojant apie kokių nors pastovių ir amžinų tautinių formų kūrimą ar tų formų kraštui primetimą iš užsienio. Jeigu LRS, kaip ligšiol, pajėgtų ir toliau leisti gerą visuomeninį ir kultūrinį žurnalą Santarvę, kur tų įvairių tautinių ateities formų nuolat įieškoma, tai jau būtų užtenkamas jos patiesinimas. Ir tai jau būtų daugiau ir geriau, negu tie diletantiški ar visai absurdiški L.L. vedamojo rašytojo tūlo J. Veisiejio išvedžiojimai apie tautines formas, kurių dar niekas nesukūrė ir nesukuria, o tik vienas LAS "prie tautinės formos kūrimo eina atsargiai".

Matyt, kad eina labai jau atsargiai, kad net nematyti koks veik nei vieno padaryto praktiško žingsnio. O teisė jam neatimta, tegu tik eina ir daro...

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

• Druskininkuose statoma naujoji viška purvo gydykla, viešbutis, valgykla ir kino teatras.

• Keli Punsko apylinkės lietuvių mokyklų mokytojai atvyko į Lietuvą dalyvauti lietuvių kalbos ir istorijos tobulinimosi kursuose.

• Ryšium su „valymu“ Maskvoje sovietinis keleivinis laivas „Molotov“, kuris nuolat plaukioja tarp Leningrado ir Londono, dabar pakrikštytas į „Baltika“.

• 150 vilniečių darbininkų išvyko į Leningradą mokytis eksperimentiniam kasų aparatų fabrike, kad grįžę galėtų dirbti naujai statomam Vilniuje kasų aparatų fabrike. Statyba išsidėčiusi 10 hektarų plote Vilniaus šiaurės rytų pakraštyje. Fabrikas bus pirmas kasų aparatų fabrikas visame Pabaltijyje. Gamins skaičiavimo aparatus bankams, taupomoms kasoms, taip pat kasų aparatus krautuvėms.

• Ukmergėje statoma viena didžiausiųjų Lietuvoje linų perdirbimo įmonių, mechaninė gamykla ir bendrabutis amatų mokyklos mokiniams. Miesto statybos trestas stato rajone dar 23 kaulides ir kitus pastatus.

• Liepos 21 d. Kaune mirė rašytoja Lazdynų Pelėda - Marija Lastauskienė, sulaukusi 85 m. amžiaus.

• Neseniai įvykusiame Lietuvos jaunimo festivalyje Vilniuje mišrus choras, be kitų lietuvių kompozitorių kūrinių, taip pat dainavo Juozo Žilevičiaus harmonizuotą liaudies dainą „Anoj pusėj ežero“.

ŽMONIJA TURI IŠVENGTI...

Tesinys iš 1 psl.

Tokių būdu Amerikos programa granduoliniam nusiginklavimui susideda iš trijų dalių:

1. Sustabdyti branduolinių ginklų gamybą.
2. Esamus branduolinius ginklus perleisti taikiems reikalams.
3. Sustabdyti branduolinius bandymus 10 mėnesių, kaip pradžia einant į nuolatinį šių bandymų sustabdymą.

Nors branduolinių ginklų problema užėmė svarbiausią vietą Dulles kalboje, jis taip pat pasiūlė planą sumažinti bei reguliuoti ne branduoliniams arba įprastiniams ginklams bei ginkluotoms pajėgoms.

Dulles sakė:

"Mes pasiūlėme, kad mes ir Sovietų Sąjunga sutartų kaip pirmą žingsnį apriboti savo krašto karines pajėgas taip, kad jos neviršytų pusrėčio milijono vyrų kiekvienam. Mes taip pat esame pasiruošę kartu su Sovietų Sąjunga padėti į tarptautiniai prižiūrimus sandėlius tam tikrus kiekius bei rūšis ginklų, dėl kurių būtų sąvitarų susitarta."

Dulles taip pat siūlė sudaryti sistemą, kad išorinės erdvės sviediniai, kurie dabar yra bandymų tarpny, būtų išimtinai naudojami taikiems bei mokslo tikslams.

Dulles pripažino, kad bet kokie nusiginklavimo pasiūlymai yra susiję su rizika, tačiau jis pastebėjo:

"Rizika eiti pirmyn yra daug mažesnė, negu rizika būti užkluptam ir įgąsdintam iki sustingimo. Laikas nėra neribotas. Kiekvieneri metai, kurie pračina be susitarimo, padidina sunkumą pasiekti tinkamą apribojimą bei kontrolę."

Savo kalbą valstybės sekretorius Dulles baigė viltimi:

"Tačiau mes turime pagrindo tikėti, kad žmonija turi surasti kelią išlaisvinti pasaulį nuo nuolatinės grėsmės dėl sunaikinimo ginklais, kuriuos ji pati sukūrė. Aš tikiu, kad

ji gali tai padaryti. Aš tikiu, kad ji tai padarys."

Valstybės sekretorius Dulles, prezidento Eisenhowerio pagedavimu, išskrido į Londoną, dalyvauti penkių valstybių JT nusiginklavimo pakomisės posėdžiuose. Manoma, kad Londone jis užtruks keletą dienų.

Baltieji Rumai praneša, kad prezidentas Eisenhoweris rado, jog padėtis svarbumas reikalauja paties valstybės sekretoriaus nuomonės ir sprendimo, bet ši Dulles kelionė nereiškia bėdos atvejų.

Londone iki šio antradienio buvo palaryta pertrauka, kai atstovai galėtų pasitarti su savo vyriausybe. Nusiginklavimo pakomisė sudaryta iš penkių valstybių: Amerikos, Anglijos, Kanačios, Prancūzijos ir Sovietų Sąjungos.

TRUMPAI

• Liepos 19 d. Teherane, Irano sostinėje, pradėjo veikti amerikiečių pastatyta televizijos stotis, pirmoji Vidurio Rytuose.

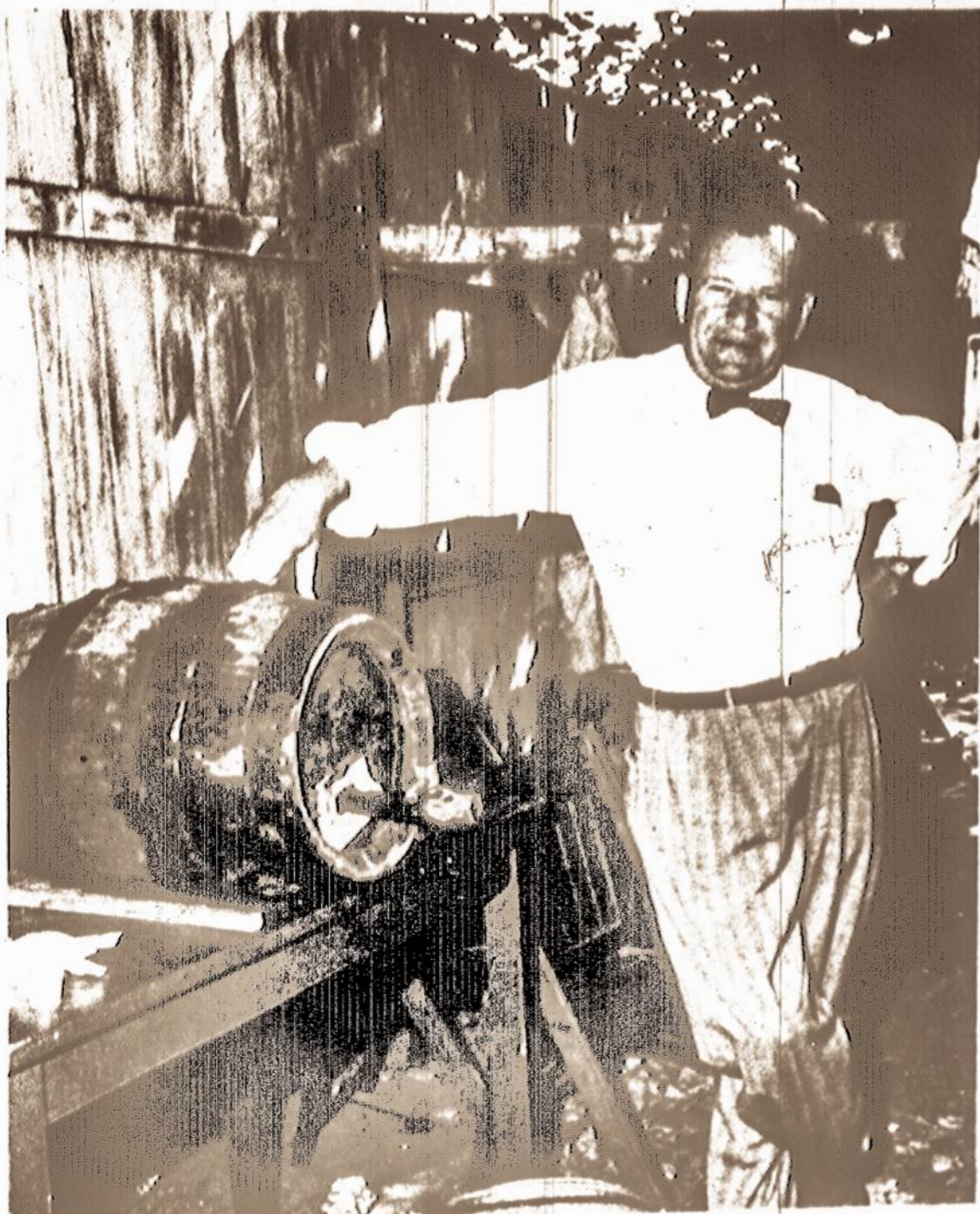
• Brazilijos ambasadorius Jungtinėms Valstybėms Ernani do Amaral praneša, kad jo valstybė norėtų gauti paskolą Importo - Eksporto banke Washingtone.

• Menachim Begin, buvęs Izraelio teroristų generolas, dabar opozicinės Herut partijos vadas, ragina pasaulio žydus boikotuoti arabų valstybių prekes užsienio rinkose.

• The Illustrated London News liepos 20 d. atsiprašė už spaudos klaidą, padarytą prieš 100 metų - 1857 m. rugsėjo 26 d. Tai lietė sukilimą Indijoje.

APACIOJE: Povilas Zorlanda siuvėjų piknike, praeitą šeštadienį Jamaica, N. Y., pasirošęs vaišinti savo siuvyklos darbininkus ir jų draugus alumi.

- Vienybės nuotrauka -

TFN, KUR NEMUNAS BANGUOJA...

(V. Augustino nuotrauka)

KAIP JIE "VALĖ" KALVARIJĄ...

DR. M. MISULIS

Kalbamu kr. dm. siautėjimo metu man teko būti Lietuvos Pietų Partizanų Fronto Vado pavaduotoju su savo štabu S. Kalvarijoje, kur vėliau M. Krupavičius klebonavo.

Prieš pirmąjį pasaulinį karą Kalvarijos apylinkė buvo grynai lietuviška. Pats Kalvarijos miestas, turėjęs apie 14,000 gyventojų, buvo smarkiai aplenkėjęs. Pagal aplenkėjusius miestelius, rikiavosi ir kitataučiai prekybininkai, kurių labai apščiama miestyje buvo. Tokioj lenkiškoj atmosferoj, tikrų krašto šeimininkų - lietuvių kalba ne tik viešam gyvenime, bet ir bažnyčioje buvo nepageidaujama ir ignoruojama. Lietuviams dėl savo gimtosios kalbos teko kovoti ne tik visuomeniniam gyvenime, bet ir bažnyčioje. Tokia kova 1907 m. per šv. Marijos vardo ataidus priėjo net iki kraujo bažnyčioje praliejimo.

Tokioj nutautinimo atmosferoj įsikūrė Sap. Kalvarijoj įjauvė džiai Lapėnai. Jie abu buvo vienas antro verti dideli lietuviai patriotai, geri organizatoriai, visuomenininkai, kultūrininkai ir ekonomistai. Pats Jonas Lapėnas dirbo „Žagrės“ kooperatyve, o Lapėnienė tvarkė jų pačių įkurtą arbatinę, kurioje spietėsi ir brendo lietuvių tautinis veikimas. Vėliau jie įsteigė knygyną, kurį taip pat vedė Lapėnienė.

Jonas Lapėnas buvo didelis realistas, todėl jis ir Kalvarijos tautinį ugdymą pakreipė gana realiu ekonominiu keliu. Jo metu, žinoma, pradėjęs daug anksčiau, sėkmingai dirbo knygnešys Kancelis su savo maža prie bažnyčios maldaknygių ir kitokių turinio knygų krautuvėle. Jų tautiniam darbe nemažai talkininkavo lietuvių prekybininkai: Sinkevičiai, Rinkevičiai, Daugirdai, Kliučininkai, Matulevičius ir vėliausiai įsteigę puošnią manufaktūros krautuvę Puniškai.

Lapėnų ir jų talkininkų sveikai pradėtos ir vestos tautinės akcijos dėka, Kalvarijiečiai ir jos apylinkės lietuviai tautiniai daugiau ir stipriau, ypač ekonominiame sektoriuje, susiprato, nei kur kitur. Tai parodė Lietuvos būriai, ėję savanoriais kūrėjais į besikūriamą Lietuvos kariuomenę. Gi pačiu nepriklausomo

gyvenimo metu iš anksčiau sulenkėjusio miestelio su kitataučių klestinčia prekyba, buvo lietuviškiausias miestas. Tiek didesnė prekybos dalis, tiek pats miesto centras atsidūrė lietuvių rankose. Tuo būdu pirmojo pasaulinio karo metu sugriautų kitataučių namų ir lušnų išaugo gražūs lietuviški mūriniai pastatai. Tad ir pirmajiais nepriklausomo gyvenimo metais Kalvarijoj, kaip iš seno buvo įprasta, vietos įvairių pažiūrų kultūrininkai užeidavo į Lapėnienės knygyną ne tik laikraštį bei šiaip ką nusipirkti, bet ir mintimis pasikeisti.

1921 m. gegužės 1 d. ankstyrytį pamačiau gatvėse didelį judėjimą. Moterėlės, labai neįprastai ant viršutinių rūbų užsirišusios vienos trečtininkų, kitos ketvirtininkų, kitos penktininkų, tokias „žokoniškas“ juostas, bėgėms pagautos, bėgo į bažnyčią.

Miestelyje švaistėsi, nuo kojų iki galvos apsiginklavusi su ploniniais šalmiais, žvalgybininkų vadovaujama karo policija. Pasakui sekė sunkvežimiai, kuriuos buvo talpinami suimtieji. Iš šalies stebint, suimtųjų kategoriją sunku buvo nustatyti. Tiesa, jų tarpe buvo komunistuojančių (Sakalaukaitė) gal ir daugiau. Bet dauguma socialdemokratų ir nepartiniai taurūs patriotai lietuviai, nepriklausę krikščioniškoms politinėms grupėms. Suimtuosius laikinai talpindavo miesto daboklėn, o vėliau vežė į Marijampolės kalėjimą.

Areštams bevykstant, apie 11 valandą ryte, atėjo pas mane į štabą verkdama Jono Lapėno žmonos motina ir prašė padėti išlaisvinti jos nieko nekaltai suimtą dukterį Lapėnienę. Jai dar štabe būdant, atbėgo verkdama Karpavičienė taip pat prašyti pagalbos dėl jos suimto vyro Juozo Karpavičiaus. Mat, tuo metu Kalvarijos šaulių būrys ruošė vakarą ir to ruošiamo vakaro svarbiausiais artistais buvo Lapėnienė ir Karpavičius. Juos abu gerai pažinojau. Ypač Lapėnienę. Gerai žinojau, kad ji yra didelė lietuvių patriotė ir jokio priešvalstybinio darbo nedirba. Nedirbo jo ir J. Karpavičius. Todėl nedelsdamas, dar verkiandoms moterims esant štabe, paskambinau į Kalvarijos žvalgybos rajoną pasiformuoti

apie suimtuosius ir jų suimimo priežastis. Atsakymą gavau labai trumpą. Jei turi koki tautinį pagrindą, atvyk į rajoną pasikalbėti. Nieko nelaukęs mėnuo.

Žvalgybos rajono vėlejas A. Sarapas mane perstatė lietuviams pareigūnams. Jiems įrašiau, kad kaip Lapėnienę, taip ir Karpavičių gerai pažįstu. Jie abu dirba šaulių būryse kultūrinį tautinį darbą, jokių būdu negali būti laikomas priešvalstybinis. Be to, kalbėti neteko. Vienas iš žvalgybininkų padavė man lakštą, kuriame rėjau ir padiktavo už suimtuosius garantijas pasizadėjimą. Jie jokio svyravimo pasirašęs nepasirūšau. Po keleto valandų, Lapėnienė su Karpavičium buvo paleisti.

Netrukus apėmė mįsulių ir kiti suimtųjų šeimos bei bičiuliai. Dabar atėjo pas mane miesto valdybos rašvedė Suzana Radukaitė, kuri ir pradėjo mokyklos vėleto. Jos Matas Balčiūnas prašyti, kad būtų užtartinami. Jie dėl suimto jos kaimyno Karpavičiaus, o antrasis dėl suimto Darbo Inspektorius Akelaičio. Pastarojo, žmona buvo pradėtos mokyklos mokytoja, t. y. Mato Balčiūno bendradarbė.

Pažinau asmeniškai ir suos du suimtuosius. Žinojau, kad Karpavičius buvo socialdemokratas, bet tuo metu tikrai nebuvo komunistas, gal daugiau pasidomėjęs, nes veik nebuvo lietuvių šemny, kuriose jis negiedodary per naktis ražančių ir kitas giesmes. Akelaičio pažinimas man nebuvo žinomas, bet tvirtai buvau įsitikinęs, kad jis nebuvo komunistas. Krek man teko su jo išsikalbėti, tai jis jo trykšte tris ko tautiškumas ir patriotizmas, kuriame negali būti vietos komunistui. Jis savo inteligencija, padorumu ir tautiškumu buvo gyvas pavyzdys, kokiais turi būti lietuviai.

Tad nieko nelaukdamas, net nepaskambinęs, vėl nuvykau į žvalgybos rajoną. Tačiau antrasis prašymas, geriau tariant, užtartinimas, man nepavyko. Būdinga dar ir tai, kad žvalgybininkas Vincas Čėpla man pagrasino: „Jei dar kartą ateisi advokatauti siems ar kitoms suimtiesiems, tai šimsime iš patį.“ Iš žvalgybos rajono išėjau su prislegta širdimi, nieko nelaimėjęs. Kad toliau ne-

(Tesinys 9 psl.)

Antano Matulio siuvyklos darbininkai ir svečiai vaišiasi tradiciniame lietuvių siuvėjų piknike, praeitą šeštadienį Jamaica, N. Y. Priešaky sėdi: Vincas Zaveckas, lietuvių siuvėjų lokalo pirmininkas, Vytautas Ubarevičius, buvęs lokalo delegatas, S. M. Karvelis, buvęs siuvėjų kon- traktorius, Antanas Matulis ir kiti jo darbininkai, svečiai bei viešnios. - Vienybės nuotrauka -

Kas greičiau?

Tirštėjantiase autemose nyko daiktų kontūrai. Šoferis įjungė šviesas, ir staiga priekyje ant kelio pasirodė pilkas kamuolėlis. Kliskis. Šoferis paspaudė akceleratorių, bet ir kliskis pasileido greičiau. Nuotolis tarp jo ir mašinos nesikeitė.

Zvilgtėjęs į spidometrą, šoferis pamatė, kad rodyklė svyruoja prie skalčiaus „55“. Kliskis bėgo 55 km per valandą greičiu.

Pavejaus momentu išgaudintas kliskis bėga labai greitai. Bet ne atsitiktinai nuo senų laikų kliskius medžiota su šuniomis. Ir joįgi kurtų ar skalkių sultas pakelia kliskį, retai jam tepavyksta išsigelbėti. Kal kurie medžiokliniai šunes labai išvermingi. Lyguma per valandą jie gali nubėgti milžinišką nuotolį — daugiau kaip 85 km. Kur gi kliskeliui su jais varžytis!

Greitis ir išvermingumas gyvulliams būtinai. Naudodamiesi tamis savybėmis, vienį pasiveja grobi, kiti gelbsti gyvybę. Gepardas puoja savo auką žalbo greičiumu. Neveltui Indijoje, Irane ir kitose šalyse jį plėšrui žvėrį naudoja medžioklėje. 110 km per valandą — koks dar žvėris gali bėgti tokiu greičiu?

Bet gepardas greitai pavargsta. Jis negali sugauti lygumoje greitakojės gazelės. Šis gražus, grakštus gyvulys tartum nežino nuovargio. Daugelis keliautojų, buvusių pietų Afrikos rezervatuose, pasakoja, kad gazelės kai kada lydi lekiantį keliu automobilį net keletą kilometrų. Lengvai darydamos šešiametrinius žuolius, jos nepavargdamos bėga šalikėle. Kartą gazelės ap-

lenkė automobilį, važiuojantį 90 km per valandą greičiu.

Greitai juda žinduoliai, bet su paukščiais jiems nesusilyginti. Tikriausiai, pats greičiausias plunksnuotis pasaulyje yra orlė. Bevelkį tokiu pat greičiu skraido vanaagai ir sakalai.

Tačiau greičiausi gyvi sutvėrimai — skraidantieji vabzdžiai: Pietų Amerikos gylys cefenamija skrenda taip greitai, kad ji gali nusikristi iš Maskvos į Leningradą, nes jo skridimo greitis, kai kurlais duomenimis, siekia 12 km per minutę, t. y. — 720 km per valandą.

LOOK
LISTEN
AND LIVE!

To safeguard the United States from the horrors of an atomic air attack, civilian volunteer plane spotters are urgently needed now in the Ground Observer Corps. Join now! Contact Civil Defense today.

Keep your eye on the sky in the
**GROUND
OBSERVER
CORPS**
Call or write Civil Defense

LIETUVIAI PARYŽIUJE

Ričardas Bačkis baigė Paryžiaus Teisių Fakultetą, įgėdamas licenciatu laipsnį. Prieš porą metų jis įgijo Politinių Mokslų Instituto (ekonominės sekcijos) diplomą. Nuo liepos 8 d. jis atlieka stažą vienoje tarptautinėje bendrovėje, kaip personalo direktoriaus padėjėjas.

Audrys Bačkis baigė St. Sulpice Kunigų Seminarijos filosofijos skyrių, įgijęs filosofijos bakalauratą Paryžiaus Katalikų Institute. Nuo rudens jis išvyksta Romon (Šv. Kazimiero Lietuvių Kolegijon) studijuoti teologiją Gregoriano Universitete.

Studentė Ada Martinkutė, metus studijavusi Paryžiuje, išvyko į Braziliją aplankyti savo tėvelį kap. Kl. Martinkų, gyvenantį Rio de Janeiro.

Kiti studentai, Jonas Baltrušaitis ir Leonas Pabedinskas, sėkmingai tęsia architektūros studijas, P. Klimas, Jr. — matematiką ir fiziką, Petras Masiulis mediciną. Marg. Macevičiūtė pr. mokslo metais dirbo Laisvosios Europos Kolegijos Studijų Centre, Paryžiuje.

ŠVEDIJA ISILEIDŽIA DŽIOVA SERGANČIUS

Švedų žinių biuletenis praneša, kad Švedija šiais metais įsileis 9,000 pabėgėlių. Švedai įsileidžia ir džiova sergančius ir tai daro gilaus žmoniškumo užuojautos vedinį. Iš atvykusių 6,000 vengrų pabėgėlių 250 sirgo džiova.

Švedija turinti daugiau galimybių gydyti džiova sergančiuosius.

JAROSLAV HAŠEK

— Jums iškelti kaltinimai dėl jūsų įvykdytų nusizengimų rodo, kad jūs esate pilno proto ir sveikos nuovokos.

Ir čia pat jis išskaičiavo Sveikui visą eilę įvairiausių nusikaltimų, pradedant valstybės išdavimu, ir baigiant jo didenybės ir Imperatoriškų rūmų įžeidimu.

— Ką jūs j tai pasakysite? — pergalingai paklausė ponas žiauriais veido bruožais.

— To visiškai pakanka, — nekaltai atsakė Sveikas. — Kas per daug, tas kenkia.

— Štai matote, patys prisipažįstate.

Sveikas įsmelgė savo geras žydras akis į nepermaldaus žmogų ir švelniai tarė:

— Jeigu jūsų malonybė pageldaujate, kad aš prisipažinčiau, tai prisipažįstu. Man tas nepakenks. Bet jei tik jūs pasakysite: „Sveikal, nieko neprisipažink“, — tai aš išsisukinėsiu ligi paskutinio atsikvėpimo.

Griežtasis ponas įrašė kažką į aktą ir, paduodamas Sveikui plunksną, liepė pasirašyti.

Ir Sveikas pasirašė po Bretšneiderio parodymais su šiuo papildymu:

„Visi aukščiau išvardinti kaltinimai prieš mane teisingi.

Josefas Sveikas.“

Pasirašęs Sveikas kreipėsi į griežtąjį poną:

— Dar ką nors pasirašyti? Ar gal ateiti iš ryto?

— Rytoj jus nuveš į teismą, — pasigirdo atsakymas.

— O kelintą valandą, jūsų malonybe, kad, dieve saugok, nepramigčiau?

— Laukani! — antrą kartą sustaugė anoje pusėje stalo, prieš kurį stovėjo Sveikas.

Grįždamas į savo naują, grotomis užtaisytą butą, Sveikas pasakė jį lydinti sargybiniui:

— Pas jus čia viskas eina kaip iš rašto.

Vos tik užsitrenkė paskui Sveiką durys, kalėjimo draugai apipylė jį įvairiais klausimais, į kuriuos Sveikas aiškiai atsakė:

— Ką tik prisipažinau, kad, gal būt, aš užmušiau erc-hercogą Ferdinandą.

ŠAUNIOJO KAREIVIO

Sešetas žmonių, apimti siaubo, vienu metu pasislėpė po utėlėtomis antklodėmis, tik bosnietis pasakė:

— Sveikinu.

Guldamas į lovą, Sveikas tarė:

— Kvailla, kad pas mus nėra žadintuvo.

Rytą jį vis dėlto pažadino ir be žadintuvo, ir lygiai šeštą valandą Sveikas jau buvo vežamas kalėjimo vežime, vadinamu „žaliuoju Antanu“, į kriminalinį apygardos teismą.

— Ankstyboji varna dantis rakinėja, vėlyboji akis krapštinėja, — pasakė Sveikas savo keliabendriams, kada kalėjimo vežimas važiavo pro policijos valdybos vartus.

SVEIKAS PAS TEISMO GYDYTOJUS

Svarūs, jaukūs srities baudžiamojo teismo kambariu- kal padarė Sveikui kuo maloniausią įspūdį: išbaltintos sienos, juodos, nušveistos grotos ir patsai storulis ponas Demartinis — senas daboklės prižiūrėtojas su violetiniais rankovių atraitais ir tokiu pat uniforminės kepurės lanku. Violetinė spalva vartojama ne tik čia, bet ir bažnyčioj per pamaldas pelenų dieną ir didįjį penktadienį. Kartojosi garsi Romos viešpatavimo Jeruzalėj istorija. Areštuotus atvesdavo ir pastatydavo prieš 1914 metų Pilotų teismą apačioje, rūsijoje, o atliekantieji tardymą teisėjai, dabartiniai Pilotai, užuot garbingai nusiplovę rankas, paslysdavo pas Teisigą¹ parnešti paprikos su Pilzeno alum ir parūpindavo valstybės prokuratūrai vis naujų ir naujų kaltinimų.

Čia daugumoje atvejų išnykdavo logika, o nugaldavo paragrafas, smaugdavo paragrafas, kvailiodavo paragrafas, prunkštudavo paragrafas, tyčiodavosi paragrafas, grasindavo paragrafas, žudydavo ir nedovanodavo paragrafas.

Išimtį sudarė keletas žmonių (lygiai taip, kaip ir policijos valdyboj), kurie rimtai nežiūrėjo į įstatymus, nes ir tarp kūkalių pasitaiko kviečių.

Pas vieną iš tokių ponų atvedė kvosti Sveiką. Tai buvo senyvas, geraširdis žmogus, kuris, jeigu jam būtų

¹ Restorano savininkas.

MOTERYS IR ORGANIZACIJOS

— Be moterų mes jokios bendruomenės nesukursim, — pareiškė vienas atstovas PLB-ės susirinkime, liepos 13 d., New Yorke, pastebėdamas, kad mūsų moterys bendruomenės veikla visai nesidomi ir siūlė centrui atkreipti dėmesį į moterų organizavimą.

Tai labai rimtas ir susirūpinimo vertas klausimas.

Be abejo, likimo blaškomos lietuviškos moterys pavargo, bet lygiai pavargo ir vyrai.

Tik pažvelkim Vasario 16 d., birželio liūdnyų įvykių ir kitų reikšmingų tautinių minėjimų sales, vargu ar trečdalis visų dalyvių sudaro moterys, o jau kultūrinių organizacijų nors ir metiniuose susirinkimuose bematome tik vieną kitą.

Mūsų moterys savo sugebėjimus dalyvauti visuomeninėje veikloje yra įrodžiusios dar prieš nepriklausomybės atgavimą, kai Rusijos gilumoje Petrapily, Voroneže ir kitur drąsiai ir atkakliai kovoję už lietuvių ne tik vyrai, bet ir moterys bei mergaitės. Tada nekovojančių, vien tik asmens gyvenimu besirūpinančių nebuvo nei vienos moters nei mergaitės. Buvo visi lygūs kariai, tik skyrėsi savo charakteriu, temperamentu ir kovos pobūdžiu, anot vieno tų laikų gyvo liudininko. Į Lietuvos laisvės atstatymą anų dienų lietuviškosios moterys įnešė ir todėl lygių teisių su vyrais joms nebeteko reikalauti. Jų žygiai buvo įvertinti.

Ilgiau nesigilinant į aną pra-

E. ČEKIENĖ

eitį, lietuviškosios moterys ir šios okupacijos laiku pavergtoji tėvynė. Štai 1947. 5. 20 d. pagrindinio laikraščio „Mylėk Tėvynę“ Nr. 91 buvo paskelbęs tokio turinio vienos mokytojos laiška.

„Aš negaliu gyventi dviejų gyvenimų... Aš šimtą kartų geriau sutikčiau eiti tuo erškėčiuotu partizano keliu, nei sėdėti čia ir vaidinti apsimetėles rolę... Tikrai kartais darosi nepakeliamai, kai uždėta pareiga susikryžiuoja su sąžine“...

Gi J. Daumantas savo knygoje „Partizanai už geležinės uždangos“, aprašydamas 1945 m. geg. mėn. Kalniškių miestelio partizanų su enkavedistais kovas tarp jų su enkavedistais kovas tarp kitko rašo:

„Šiose kautynėse šalia vyrų lygiai drąsiai pasirodė ir moterys. Lakūno žmona buvusi mokytoja, kovėsi pavaduodama ir kritusius kulkosvaidininkus, neišleisdama iš rankų kulkosvaidžio net tada, kai ją per abi kojas sužeidė. Šalia jos lygiai drąsiai kovėsi partizanė Pušėlė ir kitos. Jų dauguma ten liko amžinai ilstėtis.“

Dabartinis mūsų laisvam pasauliui gyvenančių moterų įnašas į lietuvišką bendruomenę, Liet. laisv. kovas nėra toks sunkus ir niekuo nerizikuojantis. Mes pavargstame nuo sunkaus darbo, nuo neįprasto tempo, mes varg-

tame, bet ne taip, kaip anie už tautos idealus kraują liejantieji, kalėjimuose ar šaurės taigose kenčiantieji. Mūsų auka, kad ir didžiausia, neprilyg aukoms. Todėl nelikime abejingos, jungkimės į lietuvišką veiklą, nenu-tolkime nuo savo bendruomenės, remkime anų kovojančių brolių pastangas, kad galėtume sakyti, jog esame visi lygūs vienos kovos kariai, o skyriamės tik kovos būdais. Aktyvių kovotojų rėmimui, jų vargo sumažinimui, jų našlaičių ašarų nušluostimui, išnaudokime kiekvieną progą. O kas jautriau sugebės į tai įsijausti jei ne moterys. Nepamirškime, kad niekas kitas lietuviškais reikalais nepasirūpins be mūsų visų, kad tiems reikalams turime skirti kiekviena ir mes bent dalelę užtikrinimui Lietuvos ateities.

• Laikraščio Latvija pranešimu iš Stockholmo viena žymi Skandinavijos labdarybos organizacija jau kuris laikas tariasi su atitinkamomis sovietinėmis įstaigomis, kad leistų Rygoje, Kaune ir Taline įsteigti drabužių, vaistų ir kitų siuntinių (apmokamų užsienyje) paskirstymo punktus. Siuntiniai būtų teikiami seneliams, ligonims ir deportuotiems Stalino laikais arba grįžusiems iš deportacijos.

VIRŠIUS: Dabar, kai komunistinės Kinijos diktatorių Mao Tse Tungas kalba apie šimto skirtingų gėlių žydėjimą, tai verta žvilgtelti ir šitokį vaizdą. Pats Mao Tse Tungas prisipažino, kad Kinijoje buvo nužudyta apie 800,000 komunistų priešų. Žodžiu, galvos

ritosi kaip kopūstai, ir neatrodo, kad šis budelis nebūtų buvęs nepatenkintas.

Margučio jubiliejus

Prieš 30 metų lietuvių išeivija Amerikoje turėjo gilių amžių. Ji gyveno tada paunksmėje, rūškanoj ir be vidinės šilumos aplinkoj. Josios likimas buvo nepavydėtinas. Už tai nieko stebėtino, kad toji išeivija sutiko MARGUTĮ ir jo kūrėją Antaną Vanagaitį su džiaugsmingu rikamu, su, sakytum, karštais pabučiavimais.

MARGUTIS buvo tas, kuris turėjo gyvu žodžiu, žavingo juokdarčio švelnumu ir išsilingais dainos garsais atidaryti Amerikos lietuvių širdis, kad išiveržtų į jas nauju šviešu, atneštų iš gimtosios žemės ir galinčių praskaidrinti apkartusią ir nuobodžią išeivijos keltinę. Ir tuo ilgai lauktu žmogumi buvo Antanas Vanagaitis, o ta nauja siela buvo joje įsteigtas ir vadovautas MARGUTIS. Ir juodu abu -- Vanagaitis ir Margutis -- buvo vienas ir tas pats laimingas, iš Lietuvos atneštas, ir dėkingai čia sutiktas perlas.

Tam perlui buvo lemta čia Amerikoje lietuvių išeivijoje, sukelti didelį džiūgumą ir užvaldyti visus, kurie bent kartą jį buvo pamatę. Per 30 metų MARGUTIS ir Vanagaitis giliai įsmigo į Amerikos lietuvių sąmonę -- praturtinę ją nauju grožiu lietuviškų dainų, Lietuvos istorijos, Lietuvos laisvės gyvenimo.

Visai tai 30-ties metų MARGUČIO jaunystei prisiminti, atidengti jos veidui ir parodyti dabarties kartoms, kaip giliai Margutis yra išaušęs plačius rėžius lietuvių išeivijos stėpėse -- spalio 27 d. -- Chicagoje, ruošlama MARGUČIO jubiliejinė šventė.

ŠVEIKO NUOTYKIAI

tekę tardyti žinomą žmogūdį Valešą, ir tada neužmirštų jam pasakyti: „Prašau atsisėsti, ponas Valešai, štai kaip tik laisva kėdė.“

Atvedus Sveiką, tasai ponas iš įgimto meilumo paprašė jį sėsti ir paklausė:

— Tai, vadinasi, jūs esat tas pats ponas Sveikas?

— Manau, kad juo ir turiu būti, — atsakė Sveikas, — nes ir mano tėtušis buvo Sveikas ir mamytė — ponis Sveikova. Aš negaliu daryti jiems tokios gėdos, išsigindamas savo pavardės.

Maloni šypsena nuskriejo teismo tardytojo veidu.

— Gražių dalykelių jūs čia pridirbote! Daug kas slepia jūsų sąžinę.

— Mano sąžinę visada daug kas slepia, — tarė Sveikas, šypsodamasis dar meiliau už teismo tardytoją. — Ant mano sąžinės, jūsų malonybe, reikia manyti, susitelkė visko daug daugiau, kaip ant jūsų.

— Tai matyti iš protokolo, kurį jūs pasirašėt, — ne mažiau meiliu balsu atsakė teismo tardytojas. — Ar nedirė jums policijoj spaudimo?

— Kur ten, jūsų malonybė! Aš pats jų paklausiau, ar turiu šitą pasirašyti, ir kai man pasakė, kad pasirašyčiau, aš ir paklausiau. Negi pradėsi su jais peštis dėl parašo? Naudos man iš to nebūtų. Tvarka turi būti.

— Ar jūs, ponas Sveikai, visiškai sveikas?

— Visiškai sveikas. Teisybę sakant, ne, jūsų malonybe ponas tardytojau, turiu reumatizmą, trinuosi apodeldoku.

Senasis ponas vėl maloniai nusišypsojo.

— Ką jūs į tai pasakytumėt, jeigu jus ištirtų teismo gydytojai?

— Aš manau, jog man ne taip jau bloga, kad ponai daktarai bergždžiai gaišintų dėl manęs laiką. Mane jau tyrė vienas daktaras policijos valdyboj, ar aš neturiu triperio.

— Zinote ką, ponas Sveikai, mes vis tik surizikuosime ir kreipsimės į teismo gydytojus. Sudarysim nedidelę komisiją, liepsim jus pašodinti daboklėn, ir jūs tuo metu kaip reikiant pasilsėsit. Dar vienas klausimas. Pagal pro-

DIDŽIAJAME KARE

tokolą jūs neva skelbėte ir skleidėte gandus, kad greit kils karas?

— Kils, jūsų malonybe ponas daktarinke, artimiausiu laiku.

— Ar jūsų kartais neištinka karo nors priepuoliai?

— Atleiskite, ne. Tik vieną kartą Berlio aikštėj aš vos neparpuoliau, kai man stuktelėjo automobilis. Bet tai buvo jau seniai.

Tuo kvota baigėsi. Sveikas patarė teismo tardytojui ranką ir, grįžęs į savo kamara, pasakė kameros draugams:

— Taigi, už pono Hercogė ir Ferdinando nužudymą mane apžiūrės teismo daktarai.

— Mane irgi apžiūrėno teismo gydytojai, — pasakė vienas jaunuolis, — kai už kilmą ir vėgimą stojau prieš prisiekusius. Pripažino mane silpnapročiu. Dabar aš praūžiau kuliamąją, bet man už tai nieko negali padaryti. Vakari man advokatas pasakė, kad jeigu jau kartą aš buvau pripažintas silpnapročiu, tai dabar man tas pravers visą gyvenimą.

— Aš šitais teismo gydytojais, — nie kiek netikiu, — pastebėjo inteligentiškos išvaizdos ponas. — Kai aš klas-todavau vekselius, dėl viso pikto klausiau profesoriaus Heverocho paskaitų, o kai mane sugriebė, simuljavau paralytiką lygiai taip, kaip jį mums vaizdavo profesorius Heverochas: įkandau vienam teismo gydytojui į koją, išgėriau iš rašalinės rašalą ir, atleisdamas, ponai, už nekuklumą, nusilengvinau kampe prieš visą komisiją. Bet vien tik už tai, kad įkandau vienam tos komisijos nariui į koją, mane pripažino visai sveiku, ir aš pražuvau.

— Teismo daktarai tikri stiprenos! — atsiliepė mažas sukumpęs žmogelis. — Neseniai mano pievoje kažkaip atsitiktinai buvo iškastas žmogaus griaučiai, ir teismo gydytojai pareiškė, kad tas žmogus prieš keturiasdešimt metų buvo užmuštas, suduodant kažkokiu buku įnagiu per galvą. Man trisdešimt aštuoneri metai, o mane patupdė, nors aš turiu krikšto liudijimą, gimimo metrikų ištrauką ir registracijos pažymėjimą.

(Bus daugiau)

KRYŽKELĖS

A. VIENUOLIS

KRYŽIUOČIAI EINA!...KRYŽIUOČIAI!...

Vieną akimirką visuose atbudo savignyos instinktas

Tai kas atsitiko?

Skirgaila mus puole Pskovo ir kalavijuočių pasieny... Mes...

Atsigynėte jų?

Puoliną atmušėme, bet ir mūsų keletas krito; puolikai tik suspejo pasigrobtį bajorienę Knystautienę su dukra. Gi tavo dukte, šviesiausioji kunigaikštė Sofija, sveika ir linksma ir keliauja toliau. Lydi ją sustiprinta sargyba iš atvykusių pasitikti Maskvos bajorų... Be to, turiu tau pranešti, šviesiausias kunigaikšti, kad puolimas buvo suruoštas kalavijuočių; tai kerštas tau už tai, kad ir ju nepakvietei į šį žygį.

Kieno žemėje jus užpuolė? — klausė susimąstęs kunigaikštis.

Livenijos ordino žemėje, netoliese Pskovo pasienio.

O daug jų buvo?

Kokia šimtinė... Mūsiškių krito — keletas tolių, žemaičių ir gudų bajoras Pilca iš Matakaučių.

Kaip jis man buvo reikalingas, — tik sukručiėjo kunigaikščio lūpos, bet garsiai nieko nepasakė ir klausė toliau: — O kaip kunigaikštė priėmė Rygoj?

Labai iškilmingai, šviesiausias kunigaikšti: skambino bažnyčių varpais, pasitiko Rygos vyskupas, ordino magistras, riterių daugybė ir gausiai žmonių.

O kaip toli kunigaikštė riteriai palydėjo?

Tik vieną pusdienį, kunigaikšti.

Kalavijuočiai manęs neatsiprašė, nieko neparešė ir užuojautos nepareikė, — vėl pakrutino lūpas kunigaikštis ir paklausė: — O iš kur grįžai?

Už dviejų dienų kelionės iki Pskovo, kai mus patiko iš Maskvos bajorai.

O kaip pskoviečiai pasitikdavo mano dukterį?

Taip pat labai iškilmingai: visur lydėdavo bajorai: vieni jodavo su mumis, kiti toli priešaky ir įsakydavo visicms nusiiinti kepures ir klauptis ant kelių... Pskove, sakė, puošią miesto vartus, ir metropolitas su kryžiumi ir švęstų vandeniu sutiksias kunigaikštė.

Neteko sužinoti, iš kur buvo siųsti Skirgailos raiteliai?

Iš sužeistų sužinojome, kad iš Kernavės pilies.

Vytautas pakėlė į jį akis, pamastė ir tarė:

Gerai, Mintautai, o dabar trauksime drauge į Kernavę ir parbikalausime iš Skirgailos gražinti mums mergą ir našlę.

Tavo įsakymas man šventas, kunigaikšti! — tik nusilenkė Mintautas.

Greit smarkūs trimitai prikėlė kariuomenę iš sunkaus miego, ir vėl visi pradėjo ruoštis į žygį.

Kai broliai Knystautai sužinojo iš Mintauto apie pagrobtą jų motiną ir seserį, o riteris Griežė apie nelaisvėn patekusią savo širdies damą, jie tučtuojau susitarė visi veikti bendrai. Pasikvietė ir bajorą Mintautą. Nors Knystautai, kaip įkaitai, žygiavo didžiojo magistro kariuomenės dalyse, o taip pat ir riteris Griežė vedė kryžiuočius, bet dabar turėjo kaip nors sueiti visi, krūvon. Reikėjo tik tikrai sužinoti, kur yra Knystautienė su dukra: Kernavės pily, Trakuose ar Vilniuje. O gal Skirgaila nusiuntė jas kur nors į Gudus? Sužinoti ne taip buvo lengva, bet riteris Griežė pasiryžo tai padaryti per ordino žvalgus Lietuvoje.

Susikėlusią kariuomenę baigė valgyti ir gerti, kas buvo likę ant stalų iš vakar dienos, ir atspagiriojusi pradėjo tvarkytis ir rikiuotis. Per pataisytą tiltą visi persikėlė iš salos į Žemaičių pusę ir, pasidalinę vėliavomis, būriais ir voromis, užplūdo Kauno apylinkes ir patraukė į rytus — į Trakus ir Vilnių.

XXXIV

Kunigaikštis Vytautas su savo pulkais ir bajorais nuo Kauno patraukė į šiaurės rytus ir užėmė Bopartėnų, Ukmergės ir Kulvos barą. Didysis or-

dino magistras su savo talkininkais siautė tarp Nemuno ir Neries ir, palaikydamas ryšius su Vytauto kariuomene, visu frontu žygiavo į rytus, kad iš karto nušluotų nuo Lietuvos paviršiaus Trakus, Vilnių ir Krėvą.

Netrukus visas Aukštaičių kraštas tarp Šventosios, Neries ir Nemuno patvino sąjungininkų kariuomene.

Tais žiauriais laikais, kai kariavo tarp savęs Lietuvos kunigaikščiai, nebe brolis buvo žemaitis lietuviui, lietuvis žemaičiui. Visu frontu tuojau prisidėjo gaisrai; ant kalnų lietuviai uždegė pavojaus laužus, ir per keletą valandų baici karo šmėkla apėmė pusę Lietuvos, o giltinė padunkseno į kiekvienas duris, pažvelgė po kiekvieną pastogę. Bendro siaubo apimti žmonės visur pradėjo klykti ir šaukti:

— Kryžiuočiai eina!.. Kryžiuočiai!..

Vieną akimirką visuose atbudo savignyos instinktas; kiekvienas pamatė prieš save mirtį ir pasileido bėgti nuo tos mirties. Netoli tais laikais lietuviui reikėjo ir bėgti: miestų nebuvo, tvirtovių taip pat; pilys ir pilaitės išleisdavo tik ribotą žmonių skaičių, ir tai tik vyrus, kurie galėjo valdyti kalaviją. Užtat visur buvo daug pelkių, raistų ir neįžengiamų girių. Nesunku ir negaila buvo pamesti gimtąsias vietas; nekilnojamo turto, be šiaudinės pastogės ar kupstinės pirkios ir kokios pasiūrės naminiams gyvuliams, kitokių trobų tų laikų lietuviai neturėjo ir nesirūpino jų statyti; nes kam dar vargti, kam dar rūpintis, kad šiais ar kitais metais, o gal ir greičiau, užeis kryžiuotis, lenkas, gudas ar savas priešas ir vis vien palėis dūmais. Naminis gyvulius išsivarydavo su savimi; javus ir pašarą, kurių negalėdavo pasiimti, sunaikindavo; taip pat sunaikindavo, jei suspėdavo, ir pasėlius laukuose. Ypač jiems nesunku buvo skirtis su savo ūkiu, nes ko-ne-ko, o jau maisto ir žiemą, ir vasarą buvo pilni miškai, pilni raistai. Reikėdavo tik turėti ginklą ir medžioklės įrankių.

Nenorėdavo senovės lietuviai mirti savo trobose ir savo ūkiuose: seniai ir silpni bėgo slėptis į neįžengiamas girias, į raistus; vyras, galįs valdyti ginklą, pasibalnojęs sau žirgą ir numojęs ranka į visus savo turtus, jojo į artimą pilaitę ar į bajoro dvarą. Kiti, susidarę būriais būreliais, giriose bei raistuose pastodavo priešui kelią, puldavo jį iš pasalų ir arba patys žūdavo, ar be pasigailėjimo žudydavo užpuolikus. Kariavo ir gynėsi visi.

Užklupti miškuose bei raistuose pabėgėliai seniai ir moterys su vaikais žinojo, kad priešas žiaurus, be pasigailėjimo, ir niekuomet nepasiduodavo geruoju, o iki paskutinio gindavosi ginklais, nagais ir neretai ir mirdavo įsikabinę į savo žudiką pirštais ir dantimis. Žinojo kryžiuočiai ir lietuvių atkaklumą, savo priešų neapykantą ir jų gajumą. Užtat tuos, kurių nespėdavo pribagti, stengdavosi nors taip sužeisti, kad moterys nebegalėtų daugiau gimdyti, vyrai būtų nebetikę ristuojū žirgu joti ir ginklų valdyti. Užsispyrėlių ir narsuolių iš karto nepribagdavo, o gyviems lupdavo odą, raižydavo ant krūtinės kryžius ir, sulaužę kaulus, palikdavo pamažėl kankintis ir mirti.

Per du amžius ilgas ir kruvinas sąskaitas turėjo kryžiuočiai su lietuviais ir nugalėtiems nežinojo pasigailėjimo. Bet ne gailestingesni buvo ir kryžiuočių talkininkai, svetimšaliai anglai, prancūzai, saksai, bavarai, burgundai ir kiti atlaidų ir nuodėmių atleidimo iešką riteriai, kurie niekuomet nei Lietuvoje buvo buvę, nei lietuvių matę, nei su jais kokių susirėmimų ar ginčų kada turėję. Jiems lietuviai buvo priešai dėl to, kad pagonys! Ir koks nors žibąs šalmu ir šarvais svetimšalis, aukštos kilmės, kilnaus herbo riteris su šventomis relikvijomis savo skyde, pasigailėdavo vabalo ir šūns, bet pagonis naikindavo kaip skėrius. Ir jokia tų laikų logika, jokia išmintis nesmerkė tokių žiaurumų, ir nei Romos popiežiaus, nei imperatoriaus nesudrebėdavo širdis, pranešus apie kalavijų ir ugnimi išnaikintą pagonių gyvenamas sritis.

(Bus daugiau)

VASAROTOJAMS

Gražios gamtos aplinkumoje, prie Quaddric ežero, Thompson, Conn., atostogoms priimami vasarotojai, savaitgaliams, išskyloms.

Žuvingas ežeras, geros žvejojimo sąlygos aplinkėse. Paprasti ir motoriniai laiveliai.

Erdvūs miegamieji, dideli laisvalaikiams praleisti kambariai. Dušai. Televizija. Žaidimai.

Valstybės tvarkomi ir prižiūrimi Quaddric ir Memorial Parko paplūdimiai.

Virtuvė vedama prityrusio lietuvių virėjo.

J. PAKNYS

Box 126, Thompson, Conn.
Tel. Putnam-Walnut 8-7736

Lietuviai Advokatai

CLEMENT A. VOKET

(Vokietaitis)
41-40 74th STREET
Jackson Heights 73, N. Y.
NEWton 9-6620

K. W. MICHELSON

87-14 111th Street
Richmond Hill 18, N. Y.
Virginia 6-6060

ST. BREDIS, Jr.

37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
APplegate 7-7083

A. J. WESLAN

16 Court Street
Brooklyn, N. Y.
TRiangle 5-6116

A. ANDRIUSKEVICIUS

Laikrodininkas - Juvelyras
Didelis pasirinkimas
BRANGENYBIU
485 Grand Street
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVergreen 4-2318

JGHN BALTADUONIS

Frankford Avenue
C A F E
1700 Frankford Avenue
PHILADELPHIA, PA.

ALL LANGUAGES
TYPEWRITER Co., Inc.

Lietuviškos ir angliškos rašomosios mašinėlės žemiausiomis kainomis:
Nuo \$30.00 ir t.t.

Taip pat skaičiavimo mašinos, mimeografai ir kiti raštinės reikmenys.

119 WEST 23rd STREET
NEW YORK 11, N. Y.
Tel. CHelsea 3-8086

Laisvos nuomonės

APIE SLA REIKALUS

V. LIŠAUSKAS

Praeitą rudinį SLA paminėjo savo 70 metų amžiaus sukaktį. Minėjimas buvo kuklus. Po auksinio SLA jubilėjaus nebuvo kuo pasidžiaugti ar pasidžiūoti. Organizacijos narių stovis per tą laiką tiek nustumko, kad SLA veikė jau, kuris laikas kalba apie neilgą savo organizacijos amžių, jeigu tuojau neįvyks lūžis jos reikalų tvarkyme. Tokios nuotaiks atsispindėjo ir sukaktuviniam SLA Seime. Nebuvo slėpiamas susirūpinimas organizacijos ateitimi, nes, benarių krizės, SLA kartu pergyvena ir vadovavimo krizę.

SLA nebuvo nuo pradžios tokiu, koki jį matome dabar. 1886 m. Pensylvanijos valstybėje įsteigtas, jis iki 1909 m. veikė pagal čarterį, kuris tik vietinio pobūdžio draugijai, bet ne visuomeninei organizacijai. Iki 1893 m. SLA buvo atskirų draugijų draugystė, pavienių narių į kuopas neorganizuoti ir jų neturėjusi. Apie tą laiką pradėjęs organizuoti kuopas ir pripažinęs jose moterims lygias su vyrais teises, SLA formaliai toliau veikė kaip lokalinė savišalpos draugija. Tik 1908 m. naujai pakeistu čarteriu SLA tapo visuomenine organizacija ir galėjo legitimuotis bei veiklą plėsti kitose valstybėse, o nuo 1911 m. priverstas prisimti moksliskais apskaičiavimais pagrįstas apdraudų lentes.

SLA padėtis šiandien būtų kitokia, jeigu jis šiame krašte būtų vienintelė tos rūšies lietuvių organizacija. SLA, kaip tautiškos krypties nepolitines, įvairių pažiūrų žmones jungiančios, organizacijos mums vienos pilnai pakaktų. Dėl kudirkiškos vienybės mūsų tarpe

nuolatiniškos stokos įvyko betgi kitaip. Gimęs varžybose anometo susigrūpavimų dėl įtakų jo vadovybėje, kurių pasekoje jis du kartus skilo. Nuo jo kamieno 1901 m. atitrūko didžioji jo narių katalikų dalis, naujai inkorporavusi Lietuvių Rymo Katalikų Susivienijimą Amerikoje, atskyrusį jama nuo SLA apie 800 ir palikusių jame 616 narių, o 1930 m. atsiribojo nuo jo komunistinis elementas, įsteigęs savo Lietuvių Darbininkų Susivienijimą, kuris atsikyrė nuo SLA apie 3,000 iš jame tada buvusių apie 17,000 narių. Tuos laikinus smūgius SLA pergyveno pažangiosios visuomenės paramos dėka ir savo padėtį konsolidavo.

Susiskaldžius, veiklos galimūmų tapo ribotesni ir SLA turėjo narių lygio po to nepasiekė. Vienok tas faktas, kad jis 1932-1941 dešimtmety nariais galėjo didėti ir jų porą tūkstančių priaugo rodo, jog organizacija galėjo plėstis ir galėjo pasiekti žymiai geresnio stovio, negu šiandieninis, jeigu jo reikalai būtų buvę sumanliau valdomi. Nors po įvykusios konsolidacijos buvo ant sveikų pagrindų, SLA nuo 1942 m. iki dabar nesulaukiamai smuko nariais. Prie šios krizės, kaip sakyta, prisidėjo vadovybės krizė, organizacijai pasikliovus asmenimis, kurie narius nevertino kaip organizacijos egzistencijos ir veikimo nugarkaulį, užtat neslėmė, o gal ir nesugebėjo imtis reikiamų priemonių narių mažėjimui sustabdyti.

Įsigalėjusios SLA narių krizės viena svarbiųjų priežasčių buvo organizacijos atsilikimas nuo pažangos ir laiko dvasios. Nebuvo pav. didelių pažangos dalyku duoti 1934 m. nariams teisę rinkti organizacijos vyriausius viršininkus ir po to leisti SLA seimui išrinktųjų nepripažinti. Dar 1940 m. tuometinis Tėvynės redaktorius adv. K. Jurgelionis ragino SLA eiti iš duklių ir neivilties padėties. Bet nebuvo pakankamai įvertinta gyvenimo evoliucijos prasmė ir eiga. Veikloje trūko reikalingos dinamikos ir užtat nesugebėta pakankamai modernėti - prisitaikyti prie naujų gyvenimo reikalavimų, palaipsniui atsiribojant kaip nuo senoviškos dvasios ir pažiūrų, taip ir nuo sustingusių veiklos formų. Nesistengęs nariais atsijauinti, SLA taip pat neprileido energingesnių ir pažangesnių darbuotojų, nesirūpino jų priaugliu. Su narių nutarimais jo valdymoje mažai skaitėsi, o pačius narius atskirais atvejais traktavo taip, lyg organizacija būtų jų per daug turėjusi.

Pažanga ir organizacijos modernizmas buvo suprantama savotiškai, primityviškai. Štai rodo pati SLA konstitucija, kuri praityje daug kaitalota, o visai neseniai pagrindiniai pertvarkyta, turėtu betgi šiandien būti kitokia, negu ji yra. Buvo didžiuliamasi dar 1936 m. organizaciją esant visai moderniška po to, kai maksimalinė gyvybės apdrauda buvo padidinta iš 1000 iki 5000 dolerių asmeniui. O kada 1954 m. maksimalinė apdrauda buvo pakelta iki 10,000 dol. (nors šiuo nariai nesinaudoja) ir buvo nutarta kiek pakelsti Ligos Pašalpa, taip pat įvesti popleryje iki šiol pasilikančią Senatvės Apdraudą, tai po to buvo pasigirta, jog SLA tapęs pačia moderniškausia apdraudimo įstaiga. SLA modernizmas buvo daugiau žodinis, ne veiksminis. Kaip bizneriu, norint pritraukti nuolatinių klientų, dabar, be prekės ir jos kokybės, dar reikia daug kitų dalykų, taip ir SLA moderninti reikėjo kitos rūšies pastangų ir priemonių, negu buvusios (apdrauda šiuo atveju buvo tik prekė), kas nebuvo įvertinta ar suprasta. Šito pasekoje, nuo SLA nutolo jaunoji karta. Idealizmas mažėjant, padidėjo narių iš organizacijos išstojimas, o atžalynų neatsijauinančios organizacijos narių amžiaus vidurkiui kylant, didėjo ir narių mirtingumo nuostimtis. Narių skaičius dėl to mažėjo. Sunkumų pradžia buvo konstatuota 1944 m. SLA Seime Philadelphiaje, bet jiems šalinti per eilę metų nebuvo išgalvota, nors narių vėjų neigiami rezultatai per 15 paskutiniųjų metų patys už save kalbėjo ir reikalavo akcijos. Vadovų neveiklumą rodo ir toji,

aplinkybė, kad vėliau nebuvo išnaudota retai palanki progana narius ir darbuotojus naujais ateiviais papildyti.

Stiprios ir gabios rankos neturėjusio SLA nariai anksti rūpinosi organizacijos vadovybei sustiprinti. Pensylvanijos, Illinois ir Massachusetts valstybių nariai per savo delegatus SLA seimuose 1936, 1938, 1942, ir 1946 metais pakartotinai siūlė pasamdyti tinkamą vedėją SLA reikalams vesti. Kiekviename SLA seime 1940 - 1952 m. laikotapyje, kitų vietovių nariai darė ir kitokių pasiūlymų vadovybei SLA Centre sustiprinti. O 1955 m. SLA Kontrolės Komisijos pirmininkas vėlonis S. Mockus buvo pradėjęs žygius, kad SLA Centrai būtų duotas vedėjas padėjęs. Administratyvinė SLA padėtis seniai reikalavo pakeltimą. Deja, šitokių pasiūlymų rimtam svarstymui būta nuolatinių kliūčių ir užtat permainingai nesulaukta.

Tenka suminėti dar vieną buvusią ir esančią didelę ydą, tai vadovybės nesiskaitymą su SLA seimų nutarimais ir jų nevykdymą, atsakomybės už tai neįjaučiant. Ir šiuo metu yra tokių nutarimų, prieš 3, 5, 7, ar daugiau metų padarytus, bet vykdyti nepradėtus. Pagal Konstituciją, atrodo, SLA Kontrolės Komisijos pareiga būtų tokius dalykus sekti ir prireikus išvadas daryti. Bet iki šiol nei Kontrolės Komisija, nei pati Pildomoji Taryba tuo nesirūpino. Rezultate, prieš metus laiko vieno SLA apskričio valdyba turėjo viešai paraginti SLA sekretorių vykdyti seimų nutarimus.

Būta apsilaidumo, nesirūpinant stiprinti darbuotojų eiles, ruošti jų prieauglį. SLA pasigiria išleidžiamą švietimo reikalams per metus virš 15,000 dolerių, ko esą nepadaranti jokia kita organizacija neleidžia ir negali leisti tiek pinigų veltul arba su tiek maža naudą, kaip SLA. Juk paminėtos sumos didžiąją dalį SLA išleidžia jokia švietimo uždavinio neatliekančiam ir labai mažai organizacijos reikalams tamaujančiam organui Tėvynėi ir jo deficitams dengti, o tokiam svarbiam organizacijos reikalui, kaip darbuotojų kadru ruošimas ir jų stiprinimas, lėšų nėra. Buvo laikai, kada SLA darbuotojai buvo idealistai, dirbę organizacijai be atlyginimų. Tie laikai praėjo ir daugiau nebebus. Senųjų darbuotojų eilės praretėjo, o pasilikusieji mažiau darbingi. Darbuotojams nykstant, kartu mažėjo organizacijos veiklos intensyvumas, o pati veikla slauerėjo. Negana to, SLA neturksta pretenduojančių būti reikalų savamoksliais specialistais, kurie trukdo organizacijos pažangą priešindami neišvengiamoms vidaus reformoms. Visa tai artina organizacijos veiklą prie senatviško paraližiavus ir resignacijos. Tokia, bendrais bruožais, buvo padėtis, atvedusi SLA

prie įsigalėjusios narių ir vadovybės krizės. Visu rimtumu SLA tenka spręsti problemą: gyvuoti ar neilgai gyventi. SLA reikalų padėtis reikalauja ne prisiminimais gyventi ir žaisti, bet, kol nevēlu, atnaujintomis ir sustiprintomis lėgomis daryti pažangos šuolį ir, sutapus su nauja laiko dvasia, energingai veikti savo paties, visuomenės ir tautos reikalų labui.

Kaip jie 'valė'
Kalvariją...

Tėsinys iš 5 psl.

simaišyčiau krikščioniškai žvalgybai po akių, išvykau į demarklinę pas savo partizanus.

Suimtieji, su stipria apsauga, buvo išvežti į Marijampolės kalėjimą. Iš Kalvarijos išvežė tris pilnus sunkvežimius. Suimtųjų dalis buvo iš Kalvarijos, kiti iš apylinkės. Išvežtųjų tarpe buvo mano pažįstami: mokytojas Luobikis, Marcinkevičius, Darbo Inspektorius Akelaitis ir Sakalauskaitė. Visi išvežtieji buvo kalinami be teismo sprendimo. Reiškia, jiems krikščioniškos konstitucijos 11 straipsnis taikomas nebuvo. Akelaitis iš kalėjimo grįžo po pusmečio ir buvo paskirtas Darbo Inspektoriumi kitą vietą. Vėliau dirbo Vidaus Reikalų Ministerijoje, Darbo Socialės Apsaugos Inspekcijos centre. Giesmininkas Marcinkevičius iš kalėjimo grįžo su palaužta sveikata, (rodos, buvo susirgęs džiova) veik po metų. Mokyt. Luobikis, buvo kalinamas, rodos, virš metų. Panašiai grįžo iš krikščioniškai demokratinio teroro ir kiti suimtieji

(Bus daugiau)

Atostogos kalnuose
ADIRONDACK INN
JONAS URBONAS
Savininkas ir Vedejas

Šioje mišiniškoje Adirondack kalnų vasarvietėje rasite vienką: gryną orą, puikius kambarius, sveiką maistą, golfo lauką, teniso aikštę, ežerą su papildomiu, įvairius sportinius žaidimus.

SACADANGA PARK, N. Y.
(Netoli nuo Amsterdam, N.Y.)
Tel. Northville 175-176MICHAEL
MIŠKINIS

Tarpininkauja tautiečiams, norintiems pirkti ar parduoti farmas.

Reikalingi patarimų, liečiančių ūkininkavimą, višada kreipiasi į Michael Miškinį.

138 BETTON ROAD
YONKERS, NEW YORK

ATOSTOGOS
prie Atlanto vandenyno
NEW PLAZA
EMILIJA MIKONIENĖ, sav.
Amherst and Madison
Margate City, N. J.
Tel. Atlantic City 5445

AN INCREASED DIVIDEND

at the rate of
3 1/4%
a year

COMPOUNDED QUARTERLY

A dividend at the rate of 3% regular plus 1/4% extra is anticipated for the period beginning July 1, 1957, with the continuance of satisfactory earnings.

Effective July 1, dividends will be compounded 4 TIMES A YEAR!

Start Saving Here Today!

THE
Kings County
SAVINGS BANK

Incorporated 1860

2 CONVENIENT OFFICES:

135 Broadway at Bedford Avenue

539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue
Member Federal Deposit Insurance Corporation

LAIDOTUVIU DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601-3 SO. SECOND STREET, PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: DEwey 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)
1113 MT. VERNON ST. PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: POplar 5-4110

ILSĖKIS RAMYBĖJE

Velionis P. Gražys

Pranas Gražys, kuris birželio 21 d. mirė, iškritęs iš medžio ir buvo mirtinai sužeistas, dabar minėtų savo dvigubą sukaktį: 50 metų kai atvyko į šią šalį ir 50 metų, kai skaito Vienybę.

Velionis buvo kilęs iš Rimdžių kaimo, Utenos apskrities, Svedasų valsčiaus. Atvykęs prieš 50 metų ir apsigyvenęs Brooklyne, Pranas Gražys įsijungė į lietuvišką tų laikų veikimą. Tais metais kaip tik Vienybė persikėlė iš Plymouth, Pa. Kai buvo steigiamą Vienybės spaudos bendrovė Brooklyne, velionis Pranas buvo vienas aktyviųjų jos dalininkų.

Buvo gabus ir darbštus žmogus. Juzė Gražienė, su kuria velionis buvo sukūręs šeimos židinį 1922 m., sako: „Pranas niekad nesiskundė negalavimais, visada buvo sveikas, visada dirbdavo ir mėgdavo draugystę.“ Brooklyniečiai jai jį pasigė. Nenuostabu, kad toks gausus draugų būrys jį pažydėjo amžinąjį poilsio vietą Sv. Marijos kapuose, Flushing, N. Y.

Pranas Gražys priklausė senajai Amerikos lietuvių kartai, kurios eilės šiandien retėja, bet kurios nuopelnai lietuvių tikrai dideli. Ilsėkis ramybėje, Pranai.
V. R.

SPORTO ŠVENTĖ

HARTFORD, CONN. — Rugsėjo 10-11 Hartforde įvyks FASK to Rytų Apygardos pirmenybių 11-sis ratas. Bus varžomasi: lengvojoje atletikoje, lauko tenise, plaukyme ir futbole. Varžyboms jau užsiregistravo: L. S. K. New York, Brooklyn Lietuvių Atletų Klubas, Hartfordo S. K. „Grandis“, Waterburio S. K. „Gintaras“. Laukiama registracijų iš Philadelphijos, Bostono, Baltimorės, New Jersey ir Worcesterio. Varžybose gali dalyvauti visi rytinio pakraščio sporto klubai ir pavieniai sportininkai; išpildę FASK-to registracijos formalumus adresu: FASK-to Rytų Sporto Apygarda — 85-09 88th St., Woodhaven 21, N. Y. Tel: VI 6-3246.

Šias apygardos pirmenybes praveda Hartfordo S. K. „Grandis“ ir Waterburio S. K. „Gintaras“. Be sportinių varžybų, įvyks didžiulis jaunimo balius.

FASK-to Rytų Sporto Apygardos pirmenybėse rugsėjo 10-11 Hartforde dalyvaus 3 futbolo komandos: L. S. K. New York, Waterburio S. K. „Gintaras“, Bostono „Dainavos“ S. K. Kadangi FASK-to nustatyta kvota Lietuvių Sportininkams Žaidynėms Rochester N. Y. rugsėjo 31 ir rugsėjo 1 d. yra tik viena futbolo komanda iš Rytų Sporto Apygardos, todėl

varžybos bus ypatingai įtemptos. Ar atsilauks New York LSK?

Lauko tenise New Yorką atstovaus jaunieji lauko tenisininkai, kurie, atrodo bus kietas riestas Hartfordo užsigrūdintiems tenisininkams.

Pirmą kartą New York L. S. K. pasireiškė lengvojoje atletikoje.

Būrys New York plaukikų išmėgins jėgas Hartfordo baseinuose.

Pirmųjų, antrųjų ir trečiųjų vietų nugalėtojai gaus diplomus.

FASK-to Rytų Sporto Apygarda paskyrė pereinamą lengvosios atletikos taurę klubas, surinkęs daugiausia taškų lengvojoje atletikoje, laimės šią taurę vieneriems metams. 3 metus iš eilės arba 5 metus be eilės laimėjęs šias varžybas klubas gaus ją nuosavybėn.

Lietuvių Sporto Klubas į FASK to Rytų Sporto Apygardos pirmenybes, Hartforde, siunčia futbolo vienuolikę. Be to, dar dalyvauja lengvojoje atletikoje ir lauko tenise. Nori dalyvauti lengvosios atletikos ir lauko teniso varžybose registruojasi ir gauna informacijas pas L. S. K. sekretorių J. Kepenį, tel. VA 1-3247.

Lietuvių Sporto Klubas

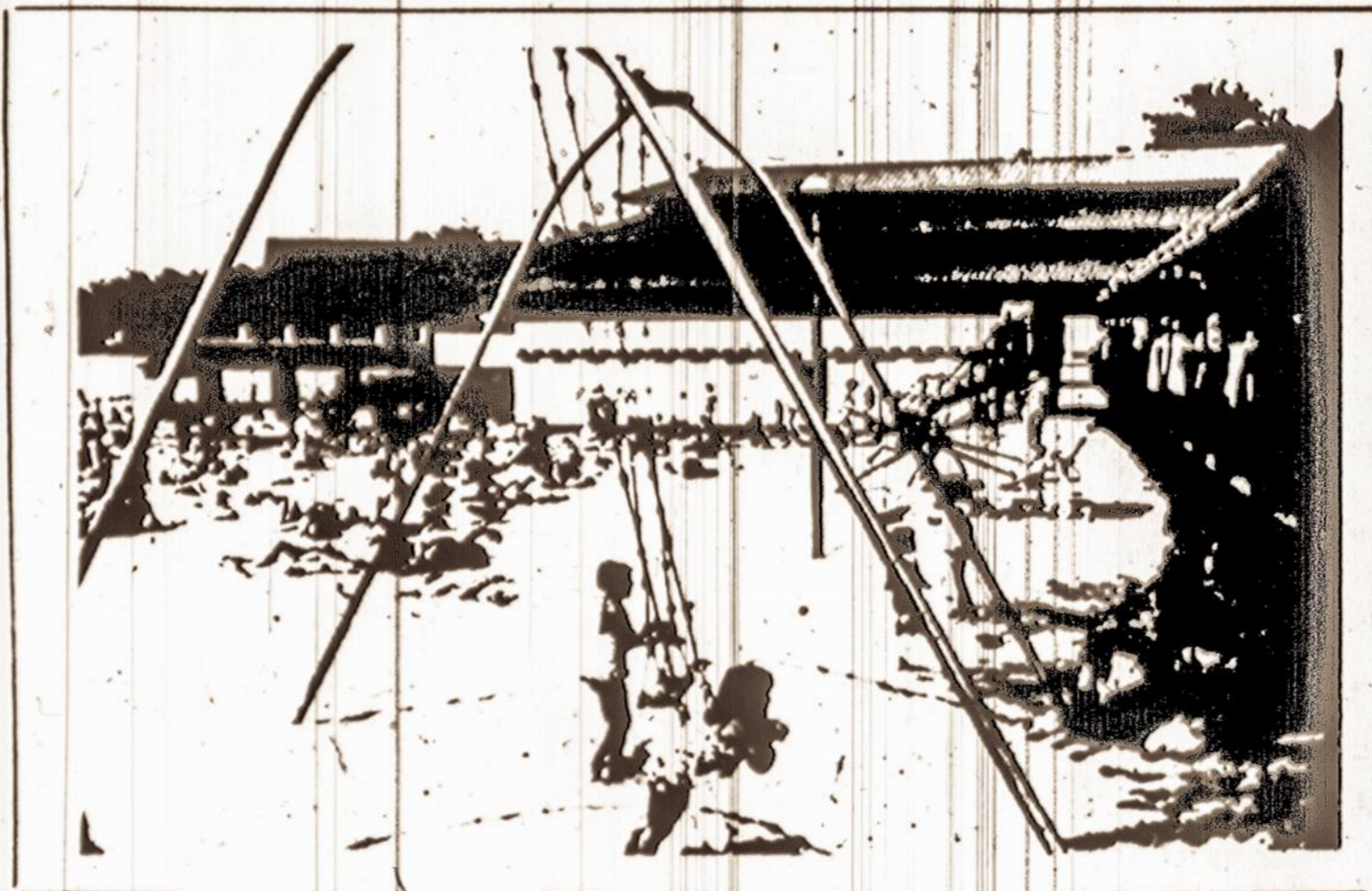

REPUBLIC WINE & LIQUOR STORE

MARIJONA IR JURGIS JOKUBAIČIAI
322 UNION AVENUE
BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 7-2089

TINKAMIAUSIA VIETA ATOSTOGOMS

Geresnės, gražesnės ir patogesnės vietos vasaros atostogoms ir piknikams, kaip GREEN PAVILION prie puikaus Ronkonkoma ežero, niekur nerasite. Palangos smėlio paplūdimis, didelis restoranas, ilgas baras, erdvi salė šokiams bei pramogoms, aikštė automobiliams, įvairios sporto bei žaidimo priemonės pirmos rūšies maistas ir neribotas gėrimų pasirinkimas. The Green Pavillion savininkai, Petras ir Frances Cibuls, kviečia tautiečius ir jų organizacijas dabar užsisakyti datą bei laiką savo atostogoms, iškyšoms bei piknikams.

THE GREEN PAVILION Lake Ronkonkoma, L. I.

(Tel. Ronkonkoma 9-4180)

Lietuvių dėmesui! NEWARKE ATIDARYTAS OFISAS SIUNTINIAMS GABENTI Į SSSR

Į UKRAINĄ, LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ IR KITUR

Siunčiame maisto produktus, naujus ir dėvėtus drabužius, medžiagas, vaistus ir t. t.

Siuntiniai išsiunčiami 48 valandų bėgyje.

Siuntėjui įteikiamas pašto pakvitavimas apie išsiuntimą.

Siuntiniai pristatomi gavėjui 7-8 savaitių bėgyje.

Siuntiniai, siunčiami oro paštu, pristatomi 7-10 dienų bėgyje.

Siuntėjas gauna asmenišką gavėjo pakvitavimą.

Visi siuntiniai siunčiami su jau apmokėtu miltu.

PRISTATYMAS GARANTUOJAMAS

Slyskite siuntinius gminiečiams!

Ofisas atdaras kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 4 val. po piet.

Reikalaukite katalogų. Rašykite rusiškai arba angliškai.

Netoli Pensylvanijos geležkelio stoties Newark.

314 MARKET ST.

Package Express Co. NEWARK, N. J.

Mitchell 2-2432

(Siuntiniai persiunčiami su Parcels to Russia, Inc., leidimu)

Patikimiausia firma siuntiniams persiųsti į SSSR, Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir kitus kraštus:

PARCELS TO RUSSIA, INC.

1530 BEDFORD AVENUE - BROOKLYN 16, N. Y.

Mūsų firma dabar taip suorganizuota, kad kiekvienas siuntinys išsiunčiamas per 2-3 dienas ir adresatą pasiekia per 6-8 savaites. Oro paštu siuntiniai pasiekia per 6-8 dienas. Galima siųsti naujus ir dėvėtus drabužius, maisto produktus, vaistus, sluvamos mašinos, akordijonus ir kitą. Garantuojame gavėjo pasirašytą kvitą. Firma atidaryta kasdien, taip pat šeštadieniais nuo 9 iki 6 valandos, šeštadieniais nuo 8 iki 4 val.

Telefonas IN 7-7272, 7-6456.

MŪSŲ SKYRIAI:

New York City, 78 Second Ave., ORchard 5-1540
Detroit 12, Mich., 11601 Jos. Campau Ave., TOWnsend 8-02, 6
Hartford, Conn., 651 Albany Avenue, CHApel 7-5164
Los Angeles, Calif., 121 S. Vermont Ave., DU 5-6550
Philadelphia, Pa., 832 North 7th Ave., WA 3-1747
Chicago, Ill. 3741 W. 26th St., GR 7-2126
Newark, N. J. 263 Market Street, MArket 2-6937

PARK FLORIST

MATTHEW MAŽEIKA,
Savininkas

Gėlės pristatomos į bet kurias pasaulio vietas:

80-15 JAMAICA AVENUE
(Skersai nuo Haven teatro)

WOODHAVEN 21, N. Y.
Tel. Virginia 9-3112

DOVANŲ SIUNTINIAI

Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ IR
KITAS SOVIETŲ RUSIJOS DALIS

APMOKANT MUTA ČIA

Pagal specialią sutartą INTURIST, Maskvoje, leidimą

AR JŪS IEŠKOTE?

- Patikimos Bendrovės
- Skubaus ir veiklaus patarnavimo
- Bendrovės su daugiau kaip 25 metų patarnavimo
- Tinkamo atlyginimo pagal nuostatus
- Mandagaus kiekvienam paskirai rodomo dėmesio individuališko pakavimo
- Pristatymo įrodymo -- jūsų siuntinio gavėjo parašo
- Bendrovės, kur kyšius imti yra draudžiama.

PARCEL DEPARTMENT

GLOBE TRAVEL SERVICE

PHILADELPHIA 6, PA.
716 Walnut St., Tel. Lombard
3-3455. Kasdien 9-5. Trečiadi.
9-8.

CHICAGO 32, ILLINOIS
4102 Archer Ave., tel. FRE-
mont 6-6399. Kasdien 9-7,
šeštadi. 9-5 val.

DETROIT 10, MICHIGAN
6446 Michigan Ave., Tel. TA-
shmore 5-7560. Pirm. antr. treč.
ketvirt. 9-6, penktadieniais ir
šeštadi. 9-9 val.

NEW YORK 23, N. Y.
1991 Broadway, tel. LYceum
5-0900. Kasdien ir šeštadien.
9-5. (Sekmadieniais uždaryta.)

CLEVELAND, OHIO
1165 East 71st St., tel. UTah
1-0307. Kasdien 10-7. Sestadi.
10-5 val.

SO. BOSTON, MASS.
Room 10, Ellis Bldg., 409 E.
Broadway, Tel. Andrew 8-8764.
Kasdien 9-5, šeštadieniais 8-2,
kvirtadieniais 9-7.

Atsiųsdami siuntinius mūsų paštu taip pat susilauksite pakio pat skubaus ir tinkamo patarnavimo. Sąskaita jums išsiunčiama tą pačią dieną, kada gaunamas jūsų siuntinys. Informacijos ir katalogai jums siunčiami paprašius.

ALLIANCE CRYSTAL COCKTAIL BAR
 Kazys Bulvidas
 Vienas iš gražiausių kabaretų mieste. Geriausios rūšies maistas, įvairiausi gėrimai. Vakaraus muzika prie baro.
DU ORKESTRAI, FLOOR SHOW IR ŠOKIAI
 80 St. Marks Place New York, N. Y.
 (8th St. ir 1st Avenue) Telefonas: GRamercy 7-9765

Draudimo reikalais, taksų paruošimas, Notarinių dokumentų tvirtinimui, kreiptis į
JUOŽĄ ANDRIUSĮ
 GÉNÉRAL INSURANCE BROKER - NOTARY PUBLIC
 Uzpildomi federaliniai ir valstybės taksai, tvirtinami dokumentai ir atliekami visu rusiu draudimai: gyvybes, namu, baldų, automobiliu, bizniu ir t.t. Geras Patarnavimas.
 87-09 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y.
 Kasdien iki 8 v.v. Sest. iki 6 v.v. Tel. Virginia 7-4477

Visame New Yorke nerassite gražesnių ir patogesnių salių kaip
GRAND PARADISE
 Ką nerengtumėte: koncerta, vestuves, prakalbas ar šokius -- salėse gali tilpti nuo 25 iki 2000 dalyvių. --
 J. WEINSTEIN, Reikalų Vedėjas
 320 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
 Telefonas: EVergreen 7-1123

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.
 BARAS - RESTORANAS * VYTAUTAS BELECKAŠ, Sav.
 Salė vestuvėms, susirinkimams, parengimams.
 1883 MADISON STREET BROOKLYN 27, N. Y.
 (Prie Forest Ave. stoties, Ridgewoode) Tel. EV 2-9586

LIETUVIŠKI SŪRIAI
 Lietuviški sūriai, gaminami Michigan valstybėje yra švieži nes jie atgabenami lėktuvais:
 Petro Lissausko krautuvėje taip pat galite gauti lietuviškos Boston Baking Co. gamybos duonos, lietuviškų desų ir šviežių, tiesiai iš fermos atvežtų kiaušinių.
 Lissausko krautuvėje gaunami tik švieži produktai.
PETRAS LISIAUSKAS
 64-09 CLINTON AVENUE MASPETH, N. Y.
 (Prie Maspetho Lietuvių baznyčia) Tel. TW 4-8087

MISIŪNŲ DEGTINĖS KRAUTUVĖ
RAY'S LIQUOR STORE
 Juozas ir Izabelė Misiūnai, sav.
 Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas. Įvairiausios rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai.
 103-55 LEFFERTS BLVD., RICHMOND HILL, N. Y.
 Telefonas: Virginia 3-3544

BARAS IR RESTORANAS
 JULIUS DAUGMAUDIS, Savirinkas
 Stiklinis baras. Viena gražiausių uželgų Brooklyne.
 273 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
 Telefonas: EVergreen 4-9533

NORITE GEROS -- MENIŠKOS FOTOGRAFIJOS
 Portreto, šeimos, vaikų, įvairių progų - vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir pan. nuotraukų. Jums geromis sąlygomis padarys
VYTAUTAS MAŽELIS
 422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
 Tel. HY 7-4677

GERIAUSIAS
INSURANCE ir REAL ESTATE
 PATARNAVIMAS PAS
ORMAN & MICHELSON
 110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y.
 Telefonas: VIRGINIA 6-1800

SCHUYLER SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
 of Kearny, N. J.
 ĮSTEIGTA 1924 m.
 Julius Paknis, President
 George Katilus, Vice-pres.
 Peter W. Velevas, Ex. Mgr.
 Joseph M. Belza, Treasurer
 Mrs. S. Dasker, Asst. Sec'y
 24 Davis Avenue
KEARNY, NEW JERSEY
 Atdara kasdien, išskyrus šventadienius ir šventadienius, nuo 10 v. r. iki 3 v. p. Penktadienių vakarais nuo 6 iki 8:30.
MOKAMA 3
 Kapitalas \$1,600,000

TONIKAS VIDURIAMS
 Cia yra namų nė gyduolė: mlšinys šaknių žolijų ir sėklų. Ji vartojama arbatos formoje nuo šių ligų: skilvio nevirškinimo, inkstų (kidney's), odos išbėrimo, gerklės užkimimo, plaučių uždegimo, vidurių liuosavimo, puslės ligų, širdies supykimo, šūrupūlavių, peršalimo, dieglių, reumatizmo, bronchito, rožės, riemens deginimo, galvos skaudėjimo, sąnarių gėlimo, ir nuo daugelio kitų vidurių ligų. Šios arbatos svaras kainuoja \$4.00.
ALEXANDER'S CO.
 414 Broadway
 South Boston 27, Mass.

J. Markiewicz AND SONS, INC.
 Laidotuvių Direktorai
 15 TRUMBULL STREET
 New Haven, Connecticut
 Telefonas: LOcust 2-9229

KARLONAS FUNERAL HOME
 Lietuviams tarnauja daugiau kaip 20 metų.
 280 CHESNUT STREET
 New Britain, Connecticut
 Telefonas: 9-1181

ŠAUTUVAI
 Kas tik medžioklės sportui reikalinga, yra gaunama mūsų krautuvėje. Mes parūpiname leidimus. Taip pat siunčiame šautuvus į Europą.
ZIRMO COMPANY

 146 Park Row
 New York 7, N. Y.
 Tel. REctor 2-0231

TRAUN'S BAR RESTORANAS IR BARAS
 AUGUST TRAUN, Savirinkas
 N. E. Cor. 7th ir Dauphin Street, PHILADELPHIA, PA.
 Telefonas: POplar 5-9785

HELEN POVILANSKIENE
 Baras - Restoranas - Salė šeimyninėms pramogoms
 158 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
 Telefonas: EVergreen 4-9737

M. AND Z. COLLISION WORKS
 JULIUS MALDUTIS
 Sulankstytų automobilių dalių ištiesinimas, pakeitimas naujomis, dažymas ir poliravimas
 937 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
 (Tarp Morgan ir Bushwick Ave.) Tel. EVergreen 8-9794

Pajamų mokesčių, buhalterijos ir apdraudos reikalais kreiptis į --- **FRANK DIMAS**
 764 CYPRESS AVENUE RIDGEWOOD 27, N. Y.
 (Du bloka nuo Myrtle Ave. stoties, Canarsie line)
 Atdara kasd. nuo 3 v.p.p. iki 9 v.v. Sest. nuo 10 r. iki 6 v.v.
 Telefonai: EV 1-4774, MI 2-4076

EJRE - AUTO - LIABILITY - BURGLARY - GLASS PLATE
ROBERT F. NARK
 APDRAUDOS SPECIALISTAS
 26 Court Street Brooklyn 1, N. Y. MAIn 4-6400
 700 Caroline Ave. N. Valley Stream, N. Y. VALley Stream 5-0783
 LIFE - HEALTH - ACC. HOUSEHOLD - COMPENSATION

LIETUVIŲ PILIČIŲ KLUBAS
 Salės šokiams, vestuvėms ir kitokliems pobūviams priemonėmis kainomis. Geriausi gėrimai pigiausiomis kainomis. Lietuviški maisto gaminiai.
 Patriotiniu organizacija susirinkimams patalpos nemokamai. Visais reikalais kreiptis į klubo vedeja V. E. MIKALAUSKA.
 280 UNION AVE BROOKLYN, N. Y.
 Telefonas: EVergreen 4-9672

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
JUOZAS GARŠVA
 231 BEDFORD AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
 KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. EVergreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS
 (ARMAKAUSKAS)
 423 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN, N. Y.
 KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. EVergreen 7-4335

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME
 MATHEW P. BALLAS ALB. BALTRUNAS-BALTON
 Direktorius Reikalų Vedėjas
 660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
 NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

SHALINS FUNERAL HOME
 F. W. SHALINS, Jr. J. B. SHALINS
 84-02 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN, N. Y.
 KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. Virginia 7-4499

AUGUST P. GUSTAS, Inc.
 AUGUST P. GUSTAS, Prezidentas
 354 MARCY AVENUE BROOKLYN, N. Y.
 KOPLYCIOS SUTEIKIAMOS IR KITUR Tel. EVergreen 7-4774

ROGERS FUNERAL HOME
 P. RADZEVICIUS, Direktorius
 410 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
 Telefonas: STagg 2-4409

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams.

New Yorkas ir Apylinkė

PRAMOGOS IR
SUSIRINKIMAI

J. Juodis, draudimo kompanijos agentas Brooklyne, su žmona išvyko atostogų į Connecticut valstybę.

A. Ivas, veikėjas ir nekilnojamo turto pardavimo bei pirkimo tarpininkas, buvo atvykęs su žmona iš Bostono ir viešėjo pas Valerija Kazlauskienę, Flushing, N. Y.

Vladas Bakūnas, mūsų bendradarbis Kalifornijoje, siunčia linkėjimus iš kalnų, kur jis su žmona atostogauja.

Vincas Lukas, Scholes kepyklos savininkas, pasitraukė iš biznio, savo įmonę pardavęs kitatautėtam.

J. Budrys, Gen. Konsulas, su žmona atostogas praleido Kraunaičių vasarvietėje, Andes New York.

Aleksandra Merker, dailininkė, siunčia linkėjimus iš Cape Cod, Mass., kur ji dabar atostogauja.

R. Ingelevičiūtė rugsėjo mėnesį susituokia su Kęstučiu Kudžma.

J. Nakutavičius, dainininkas, siunčia linkėjimus iš Appleton, Wisconsin, kur su šeima atostogauja.

Ad. Galdikas, dailininkas išvyko į Maine valstybę, iš kur žada parsivežti keletą naujų kurinių.

V. Sidzikauskas, Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininkas, su žmona atostogavo Kraunaičių vasarvietėje, Andes, N.Y.

Lorrain Sherry (Sertvietytė) baigė Garden City High School, gaudama vietos tėvų-mokytojų stipendiją studijuoti bet kurioje kolegijoje. Be to, gavo tris mokslo pažymius.

Jonas Aitutis su žmona Ona atvyko iš Clevelando aplankyti Bajalius ir kitus gimines Brooklyne.

J. Aleščikas, mūsų skaitytojas, buvo nuvykęs aplankyti savo dukters gyvenančios su šeima Havanoje, Kūboje.

Paul A. Zorlanda, žinoma siuvėjų kontraktoriaus sūnų, žmona Patricia liepos 22 d. apdo vanoją pirmagimiui, kuriam duotas Jono vardas.

Agnes Kupčinskienė ir Ann Kasper, Brooklyno vienybės, savo atostogas praleido Shenandoah, Pa., Waterbury, Conn. ir kitur.

Edvardas Styra, vienybės Jono Styros sūnus, baigęs aukštąsias inžinerijos mokslus, dirba vienoje kompanijoje kaip inžinierius.

Jonas Krivickas su žmona Ramute savo atostogas praleido pas Kulus New Jersey

Jonas Krivickas su žmona Ramute savo atostogas praleido pas Kulus New Jersey valstybėje.

B. Ringailienė grįžo iš atostogų, kurias praleido Cape Cod, Mass.

Amelia Sinušienė neseniai gavo pranešimą, kad Sibire mirė jos sesers vyras Ignas Petrėnas, buvęs amerikietis.

Alice Blake, Viėdybės skaitytoja ir bičiulė, neseniai susituokė su Frank Lukas.

Jurgio Diržio (stovi su žmona ir sūnum) siuvyklos darbininkų ir svečių dalis siuvėjų piknike, įvykusiame praėjusią šeštadienį National Polish parke, Jamaica, N. Y. Šis lietuvių siuvėjų piknikas, kaip ir kitais metais, buvo gausus svečiais, turtingas valgiais ir gėrimais.

- Vienybės nuotrauka -

DEŠINĖJE: Dar vienas vaizdas iš siuvėjų pikniko. Kada vyrai – Petras Grabauskas ir kiti – kelia taures ir ragina gerti, tai mamytė skuba pjaustyti kumpį.

KLUBO PIKNIKAS

Port Jefferson, L. I. Lietuvių Piliečių Klubo metinis piknikas bus rugpjūčio 4 d. Vinco Būbnio sodyboje, Cutch Road, East Setauket, L. I. Pradžią 2 v.p.p. įėjimas nemokamas.

Inž. Fug. Vilkas iš Chicago buvo atvykęs į New Yorką ir turėjo pasitarimus akademikų skautų veiklos klausimais.

Dr. A. Gerutis, Lietuvos ryšininkas prie Vakarų Vokietijos vyriausybės, paviešėjęs keletą mėnesių Amerikoje, rugpjūčio 9 d. išvyksta į Europą.

Karl Albrecht, mėsos urmo biznio savininkas, užpraėta sekmadienį Hudson Yacht Klube Brooklyne draugu, tarpe minėjo savo gimtadienį.

Motiejiaus nuotyčiai

